

V I E N Y B Ė

72 M. 30 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. RUGPIŪČIO (AUGUST) 1 D.

TEL. APlegate 7-7257

KAINA 15 C.

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Dėl to "kultūrinio nuosmukio" memorandumą, kurį vienas asmuo parašė, o kiti penkiasdešimt devyni, jam pritarėdami, pasirašė, atrodo, bus nemažai prižodžiauta.

Pavyzdžiui, Marytė Zičkutė Smith, kuri -- Chicagos žmonės šneka -- nėra nei Marytė, nei Zičkutė, nei Smith, Naujienų literatūros priede šitaip posmauja:

"O iš tikrųjų jokios audros nebuvo, tik į patį kūdros vidurį pliumtelėjo nemažas, bet blogai aptašytas akmuo, kurį kažin kas pakrikštijo šešiasdešimt signatarų memorandumu..."

Suprantu? Jeigu būtų "pliumtelėjęs" gerai aptašytas akmuo, tai ir audra būtų kilusi, ir Naujienų apžvalgininkas nepasipiktinęs...

Pliuškis 'savo paties vandenėly' "pliuškendams sau plaukia".

***

Maskva kelia triukšmą, kad Libane jau net 10,000 amerikiečių...

Maskva, matyt, pamiršo, kad praeito karo pradžioje Lietuvoje buvo dvigubai tiek rusų kariuomenės.

Jeigu vakarų valstybių diplomatai būtų apdairesni, tai jiems Lietuvos okupacija galėtų būti vienu iš stipriausių argumentų dabartiniame Vidurio Rytų ginče su Maskva. Deja, vakarų diplomatai yra tik tas, kas jie yra...

Kai dėl Libano, tai -- ką gi? Amerikiečiai atėjo ir vėl išeis. Bet kada išeis rusai, atėję į Lietuvą... jos nepriklausomybės ginti?

Toks skirtumas tarp amerikiečių ir rusų: pirmieji žiūri, kad tautos būtų nepriklausomos, o antrieji -- kad priklausomos. Maskvai, žinoma.

***

Pirmą kartą Lenkijos istorijoje Zalgirio kovos laukas yra jos teritorijoje.

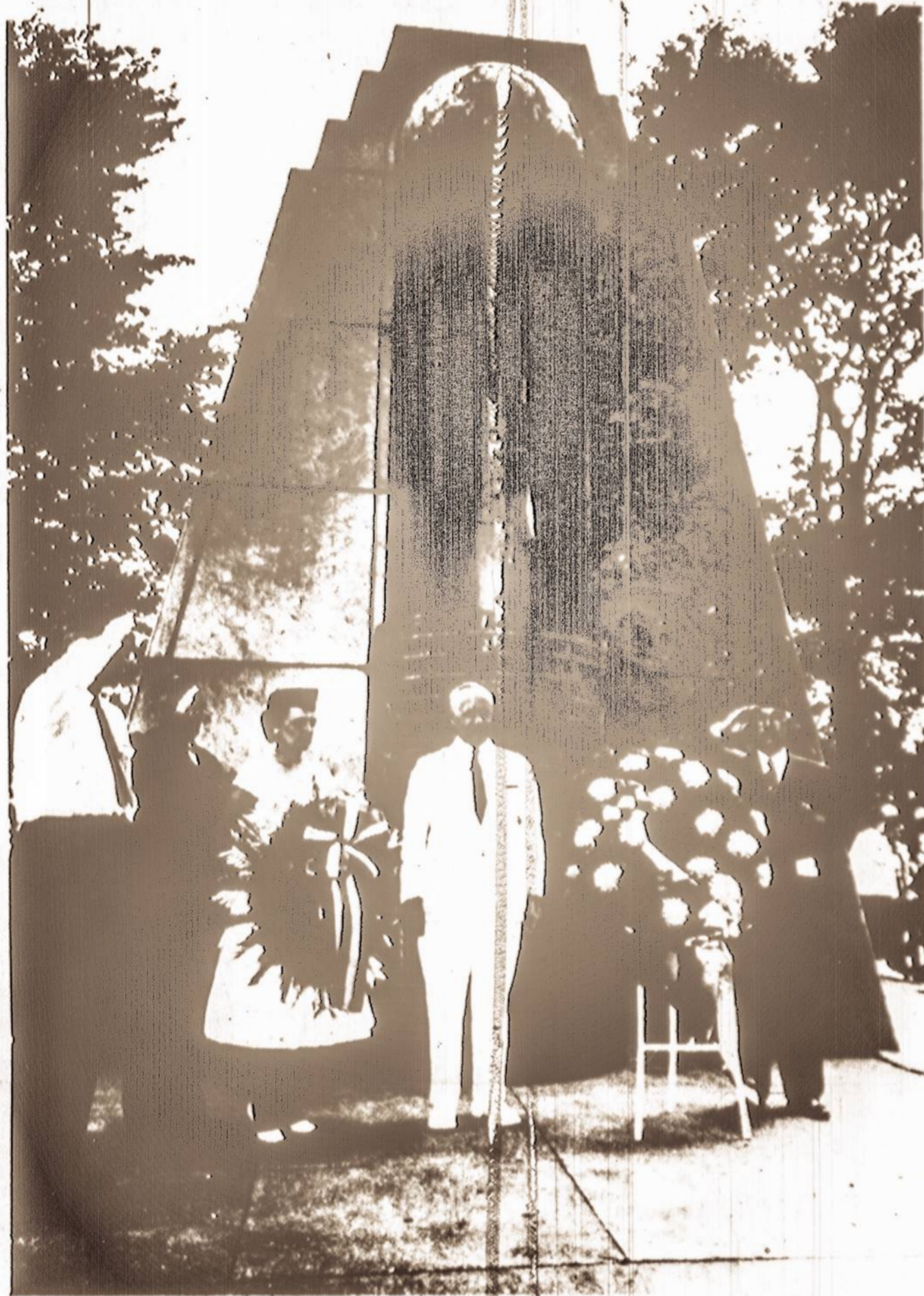
Nenuostabu, kad tos istorinės kovos 550 metų sukaktį lenkai ruošiasi itin iškilmingai minėti.

Nėra abejonės, kad ir bolševikinė Maskva su savo respublikomis dalyvaus tose 1960 metų liepos 10 dienos iškilmėse.

Bet kaip tose iškilmėse jausis tarybinės Lietuvos atstovai?

Mažoji Lietuva, kurios kalvomis ir slėniais prieš 550 metų Vytauto Didžiojo kariuomenė traukė į karą su kryžiuo-

CHICAGOJE IŠKILMINGAI PAMINĖTA DARIAUS - GIRĖNO 25 METŲ SKRIDIMO SUKAKTIS

Dariaus ir Girėno transatlantinio skridimo ir jų mirties 25 metų sukakties proga Chicagoje įvyko didelės iškilmės, kurios dalyvavo apie 15,000 minia. Iškilmėms vadovavo dr. S. Biežis. Prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Parke kalbėjo Chicagos miesto mēras Daley, Lietuvos atstovas J. Kajeckas, Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis ir kiti. Iškilmių metu, prie Dariaus ir Girėno paminklo, stovė (iš kairės į dešinę) J. Pachankis, Dariaus-Girėno Posto komandierius I. Giedraitienė, Dariaus ir Girėno Moterų Posto pirmininkė, J. Kajeckas, Lietuvos atstovas, dr. S. Biežis, iškilmių minėjimo komiteto pirmininkas. (Plačiau 4 psl.)

B. Lungio nuotrauka

CHRUŠČIOVAS GRĮŽTA ATGAL...

Prezidentas Eisenhoweris tarėsi su valstybės sekretoriumi Dulles dėl paruošimo atsakymo Chruščiovui į jo paskutinįjį laišką.

Sakoma, kad prezidentas Eisenhoweris sutinkąs dalyvauti viršūnių konferencijoje, kuri įvyktų rugpiūčio mėn. tarp 10 ir 15 d. Saugumo Tarybos ribose.

Prezidento nuomone Jungtinių Tautų būstinė New Yorke yra tinkamiausia vieta tokiais šiais, šiandien vadinama Kaliningrado sritimi...

Lietuvis, stovėdamas Rambynų kalne, girdi, kaip rusas kitoje pusėje Nemuno dainuoja "Volga Volga, mat rodna ja..."

Šitaip Maskva globoja mažąsias tautas.

konferencijai, bet jis sutiktų ir su kita vieta Europoje, tik nenorėtų vykti, je konferencija būtų suaukta Maskvoje.

Chruščiovas savo paskiausiam laiške grįžo prie pirmąkart išdėtos, kad Vidurio Rytų padėtis būtų svarstoma tik penkių valstybių galvų konferencijoje. Šitoks pasiūlymas amerikieciams nepriimtinas, nes jis siekia pritarimo pažiūrai, kad kelios valstybės galėtų spręsti viso pasaulio reikalus, kurie paliečia kitus kraštus.

Amerikoje besilankęs Italijos premjeras Fanfani pareiškė, kad jo vyriausybė pritaria amerikiečių ir anglų žygiui Vidurio Rytuose. Jo nuomone ginkluoto susirėmimo pavojus ten yra praėjęs ir dabar krizė pasidarė diplomatinį derybų reikalu.

Prancūzijos premjeras de Gaulle paruošė naujos konstitucijos projektą, kurios detales studijuoja specialioji komisija. Ji bus patiekta gyventojams balsavimo keliu priimti rugsėjo pabaigoje ir po to seks naujo parlamento rinkimai. Ji suteiks didesnę galią respublikos prezidentui.

Keletą vokiečių laikraščių veda smarkią kampaniją prieš dabartinį Atlanto pakto generalinį sekretorių Spaak, kuris suvaidino svarbų vaidmenį suteikiant Vokietijai atominius ginklus.

Bagdado pakto valstybės Pakistanas, Iranas ir Turkija formaliai pripažino revoliucinę Irako vyriausybę. Vakarų Vokietija ir Graikija taip pat paskelbė pripažinimą.

Verčia išsivadėti savo tėviškes

Is Lietuvos gauta tikrų žinių, kad grįžtantieji is Sibiro lietuviai, ypač ūkininkai, turi duoti raštiškus pasižadėjimus, kad jie, grįžę į tėviškę, nereikš jokių pretenzijų prieš savo buvusio turto ir kad jie negyvens buvusioje vietovėje.

Praėjusį seštadienį Cape Canaveral buvo paleistas į erdves ketvirtasis Amerikos dirbtinas žemės palydovas Explorer IV, sverias 38,43 svarus, aprūpintas tiksliais instrumentais, kurie labai gerai veikia ir žemėn perduoda informacijas apie paslaptinius kosminius spindulius erdvėje. Šiuo metu aplink žemę skrieja trys Amerikos palydovai ir vienas rusų.

Sio mėnesio vidury Amerikos aviacija ruošiasi paleisti raketą į mėnulį. Dabar vyksta ginčas, ar tą raketą galima bus susprogdinti mėnuly. Kai kurie mokslininkai tam priešingi.

Buvusio Hitlerio adjutanto Martino Bormano, pasižymėjusio žiaurumais ir netikėjimu, sūnus Adolfas neseniai buvo įšventintas Austrijoje į kunigus.

Skelbiama, kad apie 5000 Amerikos karių žuvo per 5 metų aviacijos katastrofose.

Rusijoje mirė humoristinis rašytojas Michael Zoscenko, sulaukęs 63 metų amžiaus. Už kritikavimą sovietinio režimo vienu laiku buvo patekęs į nėmalonę.

Lietuvos atstovas Washingtone J. Kajeckas praneša, kad į Briuselį persiuntęs lietuviškosios spaudos pavyzdžių, kad jie būtų išstatyti Amerikos paviljone spaudos skyriuje, kur jau išstatyti latvių leidiniai.

Argentinoje policija suėmė 337 peronistus, kurie bandė Buenos Aires mieste paraduoti Evos Peron mirties sukakties proga. Policija turėjo pavartoti ašarines dujas, kad išsklaidytų manifestantus.

Kremlius yra priešingas, kad Izraelis dalyvautų Vidurio Rytų konferencijoje.

Is Amerikos į šiaurės asigalį išskrido dirizablis moksliniams tyrinėjimams.

Anglijos princui Charles, kuriam yra 9 metai amžiaus suteiktas Wales princo titulas.

Austrijos kancleris Raab grįžo is Maskvos, kur jis matėsi su Chruščiovu.

LAIŠKAI

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Sis laiškas iš Lietuvos, pora eilėraščių, autorius nuotrauka, taip pat lydraštis redakcijai buvo gauta dar praėjusį birželio mėnesį. Viktoras Tatarėlis, kaip pats pasisako, prieš karą bendradarbiavo Amerikos lietuvių spaudoje. Dėdami šį laišką sąmoningai susilaikome nuo bet kokių komentarų -- tepasidaro juos patys skaitytojai.

-- VIENYBĖS RED.

Vikt. Tatarėlis

Lietuvoje toks pat gegužis toks pat ir birželis, kaip pirmiau buvo: saulė šviečia, laukai žaliai, gėlių žydi ir gegutė kukuoja. Žmonės visi dirba, visko turi pakankamai, gerai gyvena, groja ir dainuoja.

Mano jaunystėje kažin ko trūko: nebuvo mašinų važinėti, nebuvo kuo apsirūdyti ir namuose dažnai buvo pasninkas.

Mieli skaitytojai, sakysite, kad mes per daug giriames, kad radijo ir laikraščiai pilni pasigyrimo. Tiesa, mes amerikiečių dar nepavijome, grybauti su fordukais dar nevažiuojam, bet kad gerai gyvename, tai tiesa. Amerikoje daugiau skurdžių ir bedarbių.

Norėčiau papasakoti kas naujo, bet jūs iš laikraščių daug žinote. Nevisi iš mūsų raso laiškus: vieni neturi adresų, kiti dėl kitų priežasčių. Prašau klausti manęs per laiškus, aš atsakysiu apie tuos jūsų gimines, kurie nesusirašinėja.

Man čia nesunku tai sužinoti po Lietuvą. Aš galiu sužinoti ir parašyti Jums laiškus. Kaip mūsų poetas Maironis sakė: *tepaikodamas laimės kitiems, surasi savo.*

Prieš karą aš rašiau keletą metų Amerikos Lietuvių, Dėvos ir Garso laikraščiuose. Esu nuo Ukmergės, bet dabar gyvenu čia, Dzūkijos miškuose, netoli Varėnos, smėlynuose.

Birželio 8 dieną buvome Pirčiupio kaime, paminklo atidarymui tiems žmonėms, kuriuos laike karo vokiečiai suėgino. Dar iki šiolai žaidžios neužgijo: daugelis žmonių verkė savo giminių nekaltai žuvusių. Tai, mieli Vienybės skaitytojai, iki kito laiško. Mano adresas: Valkininkai, Eišiškių rajonas, Lietuva TSR.

Birželio 14 d. nuvykau į Zubelių k. Gelvonų val., į laidotuves. Mirė Juozas Vegėlis.

Senai jau mačiau čia, Dzūkijos miškuose, tokias išpūdingas apeigas, todėl buvo labai įdomu, taip sakant, didelis siekis pakilimas. Gražiai mergaitės giedojo šventas giesmes, o gegutės kukavo tuo pačiu laiku, kada matei raudančius žmones. Tai padarė neužmirštamą išpūdį.

Gelvonų bažnyčia labai gražiai įrengta, išpuošta. Įvesta elektros lempučių šimtai, visi aktorai ir žarondžiai išlumnuoti. Jaunas kunigas turi gražų balsą. Vargonininkas p. Strazdas suorganizavo chorą. Aš nesitikėjau, kad dabartiniu laiku taip būtų viskas puiku. Ačiū Dievui ir geriems žmonėms.

Krikštėnų (Vileikių) kaime buvau pas sesutę Marytę. Čia prie vaikų ji man sako: gal pakviesim kunigą Šatą Alfonsą, jis geras žmogus, čia klebonauja. Aš klausiu, kaip jis gyvena. Jis sako, kad gerai, neturį motociklą pirkto ir visko turi. Sakau, sesut, kitą kartą pakviesime, dabar aš skubėsiu į tarnybą. Bet man aišku tiktai,

kad katalikybė Lietuvoje pilnam gražume.

VIKT. TATARĖLIS

Kodėl tylėta?

Gerbiamieji:

Stunčiu 10 dol. Vienybės prenumeratai.

Stebiuosi, kad suvažlavę į Tautinį Kongresą net 351 lietuvių neprotavo prieš neteisėtą ir žiaurią rusų-bolševikų okupaciją ir nepareikalavo Lietuvai nepriklausomybės.

Ką reiškia toks didelis pesimizmas ir kam jis naudingas? Norisi, kad Vienybė šiuo klausimu daugiau parašytų.

Su tikra pagarba,
L. NORKUS
Brooklyn, N. Y.

VALLY'S Restaurant

Savininkai

JUOZAS VALKAUSKAS

ir

JONAS SRUGIS

Vieta, kurią lanko visi -- senieji, čia gimusieji ir naujieji lietuviai.

865 BANK STREET

WATERBURY, CONN.

Tel. Plaza 3-9838

JŪSŲ ŠEIMOMS IR ARTIMIESIEMS GYVENANTIEMS SOVIETŲ RUSIJOJE

TAZAB DOVANŲ SIUNTINIAI IR SPECIALŪS PAKIETAI

VYRAMS:

1. Angliškos gamybos medžiagos trijose spalvose: ruda, pilka, tamsiai mėlyna.
  2. Viena pora batų -- juodi ar rudi.
  3. Vyriški marškiniai -- vieneri.
  4. Silkinis kaklaraištis.
  5. Viena pora vilnonių kojinių.
  6. Viena pora apatinių baltinių.
- (Prašoma nurodyti marškinių ir apatinių baltinių didį)

KAINA \$47.50

MOTERIMS

1. Trys yrdai vilnonės medžiagos -- juoda, ruda, tamsiai mėlyna, pilka ar tamsiai raudona.
2. Viena pora batų -- juodi ar rudi.
3. Viena pora apatinių baltinių.
4. Dvi poros kojinių.
5. Skotiška skarelė.

KAINA \$32.50

MITAS NEREIKALINGAS PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Klijentai visuomet maloniai priimami mūsų New Yorko krautuvėse prekes peržiūrėti.

Tazab of London

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ ORGANIZACIJA PASAULYJE

36 THIRD AVENUE

NEW YORK, N. Y.

Tel. AL 4-4160

Pasiteiraukite apie mūsų bendrus, šeimų pagalbos ar vaistų siuntinius.

Lietuviškos vasarvietės

LIETUVIAI ATIDARĖ VASARNAMI

Puikios Jūrų Maudynės Prie Pat Namu

Išrenduojame apartamentus po 2, 3, ir 4 kambarius.

Taipgi išrenduojame paskirus miegamuosius kambarius su public kitchen. Kainos nebrangios.

Užsisakykite vietas laišku arba telefonu.

Violet's Guest Home

125 Atlantic Ave., Atlantic City, N. J.

Telefonas 5-2338

NIDA -- geriausia vasarvietė CAPE COD, MASS. Veikia iki rugsėjo 30 d. Kreiptis: V. NORVAISIENĖ, West Hyannisport, P.O. Box 367, Cape Cod, Mass. Tel. Hyannis: SPRING 5-3987; Bostone AVENUE 8-8079.

TRAKŲ VASARVIETĖ -- THOMPSON, CONN. Prie Quatic Ežero. Geriausia vieta Naujojoje Anglijoje jėškantiems poilsio. Maistas ir kambarys \$35 savaitel. Kreiptis: MRS. G. PAKNYS, Box 126, THOMPSON, CONN. Tel. Walnut 3-2836 (Putnam).

NAUJA VASARVIETĖ -- CAPE COD, MASS: Ideali vieta šeimoms ir pavieniams asmenims. Geros sąlygos -- sveikas maistas. Kreiptis: STASYS LUŠYS, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. Evergreen 7-5576.

HILLSIDE ACRES VASARVIETĖ -- MILANVILLE, PA. Moderniška vasarvietė prie Delaware upės, netoli nuo New Yorko -- galima maudytis, žuvažinti, laiveliais plaukioti. Maistas šviežias -- tiesiog iš mūsų fermos. Kambariai moderniškai -- su šiltu ir šaltu vandeniu -- 31 dol. savaitel. Dėl informacijų ar rezervacijų kreiptis: Mr. A. THOMAS, MILANVILLE, PA. Tel. BeechLake 9024-R25

Kas mėgsta Atlanto audringas bangas, bet nemėgsta ilgų varginančių kelionių, vasaroti vyksta

į Asbury Park, N. J. į F. Lanio (Lanausko) vasarnamį. Išnuojami kambariai sezonui, savaitel, bei savaitgaliams. Vasarotojų patogumui kiekvienam aukšte yra virtuvė, šaldytuvas ir reikalingi indai, apmokamas mokestis už maudymąsi.

Tiesioginis susisiekinimas autobusais ir traukiniais su New Yorku, Newarku ir Philadelphia. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

P. LANYS
513 FOURTH AVE (Cor. Emory St.)
ASBURY PARK, N. J.

Tel. PProspect 4-6034

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS

Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų, Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HY 7-4677

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Daughin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas POplār 9-9352

PASAULYJE

* Amerikai pripažinus naują revoliucinę Irako vyriausybę, prezidentui Eisenhoweriui teks nuspręsti, ar duoti toliau Irakui pagalbą. Revoliucinė Irako vyriausybė prašo Amerikos nenutraukti pagalbos. Amerika Irakui davė karinę paramą ginklais už 35 milijonus dolerių ir ekonominę už 13 milijonų dolerių.

* Sovietų inžinierius Markin Briuselio parodoje padarė pranešimą apie savo projektą sujungti Sibirą su Aliaska tuneliu po Beringo sąsiauriu.

* Į Nasserio rankas po perversmo Irake pateko slapti dokumentai apie Bagdado paktą ir agentų sąrašai.

* Lenkijoj vyriausias prokuroras apkaltino lenkų katalikų bažnyčią, kad ji savo vienuolynų spaustuose spausdinusi priešvalstybinę literatūrą.

* Prezidentas Eisenhoweris pasirašė įstatymą, kuriuo steigia-

ma civilinė erdvės agentūra višatos paslaptims tirti. Jos veiklai finansuoti prašė paskirti 125 milijonus dolerių.

* Dr. Salk, išradęs skiepus nuo vaikų paralyžiaus, dabar dirba laboratorinius eksperimentus tirdamas vėžio ligą.

* Gen. Franco sako, kad Vakarų valstybės turės peržiūrėti savo politiką Vidurio Rytuose ir skaitytis su realybe, eiti su tų kraštų žmonių interesais, bet nepalaikant kapitalistines ir finansines grupes, kas tik duoda progos komunistams kiršinti prieš vakariečius.

* Praėjusį pirmadienį sukako 36 metai, kai Amerika pripažino Lietuvą, Latviją ir Estiją nepriklausomomis valstybėmis. Ta proga šių trijų valstybių atstovai Washingtono apsilankė Valstybės Departamente ir pareiškė savo atstovaujimų valstybių padėką Amerikai, kad ji ir toliau nepripažįsta Pabaltijo valstybių

VIRŠUJE: Chicagoje Dariaus ir Girėno išskilmėse pirmą kartą pasirodė naujai atkurta Šaulių Sąjunga, kurios reprezentantus su vėliavom matome šioje nuotraukoje.

B. Lungio nuotrauka

priverstino jungimo į Sovietų Sąjungą.

KODĖL SAVO TURTO NEUŽRAŠYTI LAIKRAŠČIUI?

Aš turiu sumanymą kaip palaikyti lietuviškus laikraščius. Žmonės, kurie neturi nei šeimų, nei giminių, padaro testamentus ir mirdami palieka turtą bažnyčioms, labdaros įstaigoms, bet, deja, nė vienas iš jų iki šiol nėra užrašęs savo turto lietuviškam laikraščiui. Pavyzdžiui, čia toks Kunigauskas, mirdamas, paliko 34,000 dolerių amerikoniškoms labdaros įstaigoms, kitas, Valentinavičius paliko farmą su tuzinu vasarnamų lenkų tautinei parapijai. Vėliausiai, toks Cviklas, paliko 9,000 dolerių. . . graboriaus tėvui.

Tai tik keli pavyzdžiai mūsų mieste. Panašiai yra ir kitur: žmonės palieka savo turtą tiems, kurie jiems, gyviems būnant, daugiausia lindo į akis. Redaktoriai, kurie dirba tikrą

lietuviškos kultūros darbą, kuklūs, nesikreipia į savo skaitytovus ir neprašo palikimų laikraščiams, kurie šiandien šlubuoja ir labiausiai reikalingi pagalbos.

Šis klausimas yra svarbus ir pro jį nereikėtų praėti tylomis. Lietuviški laikraščiai, kaip Vienybė, kuri dėl lietuviškos išlaidų kovoja jau daugiau 70 metų, ypač neturėtų būti pamiršta savo skaitytojų. Šiaip ar taip, laikraštis, gavęs skaitytojo palikimą, neužmirš jo atminimo, visada kiekviena proga paminės savo geradari. Tai bus geresnis paminklas ir už akmeninį antkapį, nekaltant jau apie palikimą kitataučių įstaigoms. . .

V. MESKŪNAS
Scranton, Pa.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo metu

1958 m. rugpiūčio 31 d., 2 v.p.p.

CARNEGIE HALL

154 West 57 St., New York City

IVYKS LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ KŪRINIŲ

KONCERTAS

DALYVAUJA JUNGTINIS CHORAS,
SUDARYTAS IŠ:

ČIURLIONIO ANSAMBLIO, VAD. A. MIKULSKIO;
DAINAVOS ANSAMBLIO, VAD. ST. SODEIKOS;
PŪRMYN CHORO, VAD. K. STEPONAVIČIAUS;
VARPO CHORO, VAD. ST. GAILEVIČIAUS.
Viso per 200 dainininkų.

SIMFONINIS ORKESTRAS

SOLISTAI:

Juzė Krištolaitytė — sopranas;
Aldona Stempuzienė — mezzo sopranas;
Stasys Baranauskas — tenoras;
Algirdas Brazis — baritonas;
Jonas Žukas — vargonai.

BILĖTAI NUO 1 DOL. BALKONE IKI 5,75 DOL. PARTERY IR LOŽESE

VISAIS KONCERTO REIKALAIS KREIPTIS:

KUN. V. DABUŠIS, 916 WILLOUGHBY AVE., B'KLYN, 21, N. Y. TEL. GL. 5-7281
JONAS MAKASKIS, 701 WILLOUGHBY AVE., B'KLYN, N. Y. TEL. HY 1-7603

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
SALĖS IR RESTORANO
SAVININKAS

Salė vestuvėms ir kitiems pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinomis kainomis.

Pasinaudokite mūsų nuolaidomis,
ruošdami paketus į Lietuvą.
IVAIRIAUSIOS MEDŽIAGOS DRABUŽIAMS
Didžiausias pasirinkimas

H. KOEN

111 DELANCEY ST., NEW YORK 2, N. Y.
(Tuoju už Williamsburgo tilto)

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

Kas kaltas?

Kiek anksčiau, kai viršūnių konferencijos perspektyvos buvo šviesesnės, Sovietai staiga padarė žingsnį, kurį valstybės sekretorius apibūdino šiais žodžiais.

"Sovietai atrodo nori viršūnių konferencijos jų pačių sąlygomis, kur jie tikisi laimėti propagandinę pergalę".

Dabar, nagrinėjant Chruščiovo paskiausią atsakymą, prisimenamos ankstyvesnės derybos dėl viršūnių konferencijos ir kyla klausimas, ar Sovietai ir šiuo atveju pasirinko propagandos kelią?

Chruščiovo atsakymo esmė yra ta, kad Sovietų Sąjunga nori tik penkių valstybių viršūnių konferencijos, o būtent: Amerikos, Anglijos, Prancūzijos, Sovietų Sąjungos ir Indijos. Tai yra grįžimas į ankstyvesnę Sovietų nusistatymą, kurį Vakarų valstybės atmetė, pasiūlydamos viršūnių konferenciją Saugumo Tarybos rėmuose.

Kaip žinoma, Chruščiovas pradžioje buvo pasifiles, kad tos penkios valstybės susirinktų konferencijon, pačios išspręstų Vidurinių Rytų problemą ir po to pasiūstų rekomendaciją Saugumo Tarybai.

Prezidento Eisenhoweris, atmesdamas šį pasiūlymą, pažymėjo, kad didesnės valstybės neturi teisės diktuoti sprendimų, kurie liečia mažesnes valstybes, taigi jis ir pasiūlė, kad viršūnių konferencija vyktų Saugumo Tarybos rėmuose.

(Tęsinys 10 psl.)

LIETUVIŲ TAUTOS SŪNŪS MOKA ATLIKTI DIDŽIUS DARBUS

Dr. S. Biežio žodis, atidarant Dariaus - Girėno 25 metų skridimo sukakties minėjimą Chicagoje

"Šį žygį skiriame Tau, jauni Lietuva". Šiuo reikšmingu žodžiu kap. Steponas Darius ir leit. Stasys Girėnas prieš 25 metus iš New Yorko drašiai pakilo be sustojimo skristi į Kauną. Jų tikslas buvo tirti dausus, tuo metu dar mažai žinomas ir tuo pačiu nešti garbę iš naujo besikuriančiai jaunajai Lietuvos valstybei.

Šis didvyriškas žygis, nors pareikalavęs jų jaunųjų gyvybių, Lietuvą plačiai išgarsino bei aiškiai įrodė, kad lietuvių tautos sūnūs moka ir gali atlikti didžius darbus savo tėvynei ir pasaulio progresui.

Užtat kasmet mes čia gausiai susirenkame mūsų didvyriams viešai padėkoti, išreikšti jiems gilią pagarbą ir tuo pačiu pasisemti stiprybės, kad lietuviška dvasia kas kartą augtų ir stiprėtų. Nė valandėlei nepamirškime, kad be lietuviybės atitinkamo išlaikymo išėivijoje nebus reikiamai patvarios ir efektingos kovos tam didžiuliam

ir šventajam stekui -- Lietuvos išlaisvinimui, į kurį mes visi privalome vieningai jungtis, dirbti ir kovoti be mažiausio palūžimo iki mūsų tėvų kraštas taps laisva ir visiškai nepriklausoma valstybė.

Lietuvių tautos sūnų, kaip Dariaus ir Girėno, dideli darbai ir žygiai teįžiebė mums visiems patriotizmo jausmą, tėvynės tikrąją meilę broliškai sugyventi ir vieningai dirbti mūsų didžiuosius darbus.

Tegu šis Dariaus-Girėno 25 metų garbingojo žygio sukakties minėjimas teikia mums geros valios bei niekuomet nesuabėti ir nepalūžti šventu įtikėjimu, kad Lietuvos trispalvė vėliava vėl laisvai plevėsuos ant Gedimino pilies Nepriklausomos Lietuvos sostinėje Vilniuje.

Rezoliucija

Mes, Amerikos Lietuviai, 1958 m. liepos 20 d. susirinkę Marquette Parke Chicagoje, prie Zuvusiųjų Atlanto nugalė-

tojų lakūnų kapinoto Stepo DARIAUS ir leitenanto Stasio GIRĖNO paminklo, paminėti jų skridimo į Lietuvą 25 metų sukaktį ir pagerbti zuvusius didvyrius, prisimindami jų testamentą, kuriuo jie savo žygį paaukojo Jaunajai Tėvynei Lietuvai, kviečiame kiekvieną lietuvių atsiminti ir įsąmoninti Zuvusiųjų didvyrių žygį ir jų testamentą.

Jie skrido tada į Jaunąją Nepriklausomąją Lietuvą ir Zuvė.

Toji pati Lietuva šiandieną sukaustyta Ziaurios okupacijos pančiais ir mes jos pasiekti negalime.

Jie negailėjo savo gyvybių sustiprinimui jaunųjų Lietuvos sūnų dvasios ir įkvėpimui jų naujiems žygiams.

Zuvusiųjų mūsų tautos didvyrių žygis tebūna mums pavyzdžiu atkaklumui ir ryžtui ukdyti ir visomis savo jėgomis ir pasiryžimu kovoti dėl pavergtos Lietuvos laisvės atgavi-

VIRŠUJE: Lietuvos atstovas Washingtone J. Kajeckas kalba Dariaus ir Girėno skridimo sukakties iškilmėse Chicagoje.

B. Lungio nuotrauka

mo, dėl atstatymo nepriklausomos, demokratinės Lietuvos valstybės, dėl skubiausio Ziaurios okupanto iš Lietuvos pašalinimo.

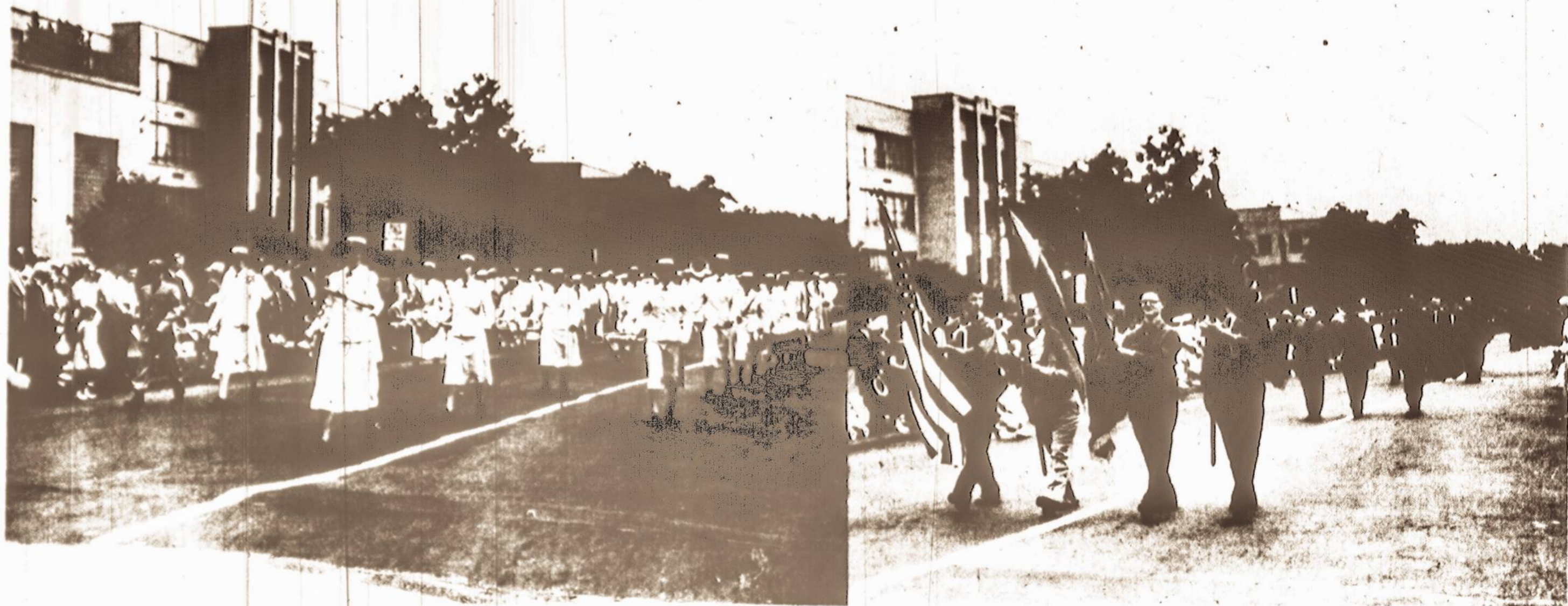
Tad šiandieną prie Zuvusiųjų didvyrių paminklo, minėdami jų žygio ir ryžto 25 metų sukaktį, atnaujinkime savo dvasios jėgas ir pasižadėkime visi lietuviai budėti ir vykdyti DARIAUS-GIRĖNO valią, negailėdami nei jėgų nei materialinių iššų, skirkime savo pajėgas bendram darbiui pavergtos Lietuvos išlaisvinimui.

Dirbdami ir vieningi būdami mes savo tėvynei laisvę laimėsime.

DR. S. BIEŽIS
Minėjimo Kom. Pirm.
J. TATALAS
Saudos ir Inf. Kom. Pirm.

APAČIOJE: Vaizdas iš Dariaus ir Girėno iškilnių parado (kairėje) žygiuoja laivyno moterų dalinys, (dešinėje) lietuviai skautai.

B. Lungio nuotrauka

Atlanto Mūro slaptasis karas (2)

KAIP BUVO IŠNEŠTI PLANAI?

Kas būtų atsitikę, jei Gestapo būtų kavinėje pradėjusi krata? - Dar liko nuveikti svarbiausias darbas...

Praeitą savaitę Vienybėje rašėme, kaip paskutiniojo karo metu Prancūzijoje Caen mieste namų dažytojas Rene Duchez išsiskverbė į Todt organizacijos štabą ir, pasinaudodamas gauleiterio Schneiderio neatidumu, pavogė labai slaptus planus, kuriuos paslėpė už veidrodžio. Tai buvo Atlanto mūro planai... Bet svarbiausia dar reikėjo atlikti: išnešti tuos planus iš vokiečių štabo.

****

Turistų kavinėje, kur susirinkdavo prancūzų rezistencijos veikėjai, mažai kas tikėjo šiai istorijai apie Atlanto mūro planus. Duchez visiems buvo žinomas, kaip sugebąs išgalyti fantastiškiausias istorijas.

Tačiau kiekvieną kartą, kai Duchez išengdavo į kavinę, garazistas Dumis, plumberis Deschambres ir draudimo agentas Harivel sustodavo lošę domino ir bandydavo ką nors naujo išskaityti iš Duchez veido.

Kovo 3 d. iš Mans turėjo atvykti Girard. Jam reikėjo išduoti visas informacijas apie vokiečius, kad nuvežtų į Paryžių, iš kur rezistencijos štabas persiųstų į Londoną.

Tą vakarą, kaip įprastai, lošė domino mažai kreipdami dėmesio į žaidimą. Harivel, kuris tikėjo Duchez istorijai, buvo sugalvojęs, kaip tuos planus išnešti, jei Duchez negalėtų. Jis norėjo į vokiečių štabą pasiųsti vieną savo draugų, persirengusių vokiečių karininku.

Staiga lošusieji pradėjo pusbalni kalbėti. Į kavinę įėjo senas Wehrmachto kapitonas, visų vadinamas Albert. Kai šis karininkas pradžioj pradėjo lankytis į šią kavinę, rezistentai bijoję. Jie savęs klausinėjo, kodėl tas karininkas pasirinko šią kavinę, kurioj jie rengdavo savo meetingus. Bet greit išitkinono, kad Albert nemoka nė žo-

džio prancūziškai ir jis čia ateina vien tik norėdamas išgerti stiklėlį jam patinkančioje atmosferoje, toliau nuo kitų vokiečių. Tad jie nepakeitė mingams vietos. Priešingai, Al-

sustojęs juodas Gestapo automobilis.

Grįžęs jis prisitūngė prie draugų.

-- Mes čia diskutavome, kaip išnešti iš štabo planus,

Padėdamas kapitonui Albert užsivilkti milinę, Duchez atsiėmė planus...

bert buvimas sudarė geriausią dekoraciją, jei kartais užkluptų Gestapo.

Kadangi tą vakarą jie jau buvo išsikalbėję, pasikėlė eiti namo, bet pamatę įeinant Duchez, iš naujo susėdo prie stalo.

-- O jei mes dar vieną partiją suloštumėme? -- pasiūlė Deschambres. -- Rene, ar tu loši su mumis?

Bet Duchez gal dėl Alberto buvimu, neskubėjo prie jų prisijungti. Jis užsiskaitė prie baro stiklėlį konjako ir pakabino savo dažais ištepta apsiausta šalia kapitono Alberto milinės.

-- Ar tu ateini, Rene? -- vėl pašaukė Deschambres.

-- Tuojau, -- atsakė Duchez, bet vietoj priėjęs prie jų stalo, išėjo iš kavinės už durų.

Sėdėjusieji pasikeitė žvilgsniais. Ką tai galėtų reikšti? Jie nieko nesuprato, bet jautė, kad kažkas yra nepaprasto. Už durų René stebėjo bulvarą kur buvo

aišku, jei tu tikrai ten juos paslėpei, -- pasakė Harivel.

-- Aš jau turiu išnešęs planus, -- ramiai atsakė Duchez.

Ne vienas iš sėdėjusių prie stalo nemirktelėjo akimi ir neištarė nusteibimo žodžio, bet ramiai tęsė domino lošimą.

-- Tu neatnešei čia, atmanau, -- po minutės pasakė Harivel. -- Reikia, kad tuojau pradingtumėi...

-- Per vėlu. Lauke yra Gestapo. Turime pasilikti ramiais. Loškime toliau domino.

-- Ko jie čia atvyko? Ar itaria ką?

-- Nemanau. Apykau čia tiesiai iš Todt organizacijos būstinės. Greičiausiai jie iš špročio trankosi po gatves. Būstinėj, atrodo niekas nepastebėjo šių planų dingimą, o gal kaip tik dėl jų dingimo komendantas Schneider buvo perkeltas kitur. Atsargiai. Štai jie...

Visi dėjosį susidomėję do-

mino lošimu. Jie girdėjo, kaip prie durų sustojo automobilis, bet kavinėje Gestapo nesirodė. Po kelių minučių Duchez išdrišo pasikelti ir užsisakydamas stiklėlį prie baro, žvilgterėjo pro duris. Automobilio jau nebebuvo.

Visi lengviau atsidūso.

-- Dabar gal mums papasakosi...

Bet Duchez, matydamas, kaip kapitonas Albert ruošiasi išeiti, pašoko nuo stalo ir pribėgo padėti jam užsivilkti milinę. Vokietis patenkintas padėkojo ir, palinkėjęs visiems labo vakaro, išėjo.

Tuo momentu į kavinę atvyko Girard.

-- Kaip sekasi, gal ką su mumis išgersite? -- pasiūlė jam Duchez veddamas prie stalo.

Girard sutiko pasilikti tik trumpai, nes nenorėjo praleisti traukinio į Paryžių.

-- Ar jūs turite man ką duoti?

-- Taip. Aš turiu jums Atlanto mūro planus, kuriuos pasiskolinu iš Todt organizacijos.

Ir Duchez draugams papasakojo, kaip jis juos gavo.

Kai trečiadienį pradėjo popieriais klijuoti komendantas Keller biurą, planai tebebuvo toj pačioj vietoj užkisti už veidrodžio. Baigęs darbą, jis pla-

nus paslėpė kibire tarp teptukų ir išėjo per didžiąsias duris.

-- Ir jūs atsinešėte čia, kur kiekvienu momentu gali užklupti Gestapo. Jūs esate tikras beprotis. Kas būtų atsitikę, jei Gestapo būtų iškratę?

-- Jie nieko nebūtų radę.

Kai aš pamačiau jų automobilį stovinčiant netoli, planus ikišaučiau kapitonu Alberto milinės kišenę. Gestapui dingus, padėdamas Albertui užsivilkti milinę, aš vėl juos atgal pasiėmiau. Štai jie...

Girard greit paslėpė juos savo kišenėje.

-- Aš turiu skubiai vykti į Paryžių. Nes dabar prasidės tikrasis darbas. Reikia planus skubiai pristatyti į Londoną...

Kitą savaitę: ATLANTO MŪRO PASLAPTIS TIPO BISKVITŲ DEZUTEJE.

V. Koppas su žmona išvyko dviem savaitėm atostogų į Cape Cod, Mass.

ALRK Federacijos Jaunimo Stovyklai aukėjo: prof. J. Brazaitis 75 dol., kun. T. Narbutas 50 dol., J. Ginkus 25 dol., kun. Andr. Senkus 5 dol., kun. dr. J. Starkus 100 dol. Jaunimo Stovyklos metinės šventės proga, rugpjūčio 27 d. ruošiamiems dailininkų paveikslų laimėjimams bilietų New Yorke išplatinta 138 knygelės.

SKAITYTOJAI, negavę atskiro paraginimo apie jų prenumeratos išsiųsimą prašomi žvilgterėti į savo adresą, pažymėtą viršų Vienybės antraštės. Laiku prisiųsta prenumerata yra taip svarbu, kaip ir laiku gauta žinia.

Bulvare už kampo stovėjo juodas Gestapo automobilis...

Vidurio Rytų krizė ir Sovietų pavergtos tautos

Vengrijos sukilimo padariniai 1956 m., galimas galbūt būtų buvę kiek kitokie, jei laimingu būdu tas sukilimas nebūtų sutapęs su Suez kanalo krize, kuri tuo metu patraukė ir pasaulio viešąją opiniją ir tarptautinės politikos vertybių gradacijos eilę, kad laisvės kovotojų kraujas turi subordinuotis naftos reikalams.

Atrodo, kad Kremliaus planingas imperializmas ir neseniai įvykdytas buv. Vengrijos premjero Imre Nagy ir buv. krašto apsaugos ministerio gen. Pál Maléter bei visoseilės kitų Vengrijos sukilimo vadovų žudynes taip patvarkė, kad jų pasibaisėtinas išpūdis sutaptų su Artimųjų Rytų krize, su Irako karaliaus ir jo artimųjų žudynėmis ir pastarųjų išpūdžių poveikyje nubluktų.

Tačiau ir šioje padėtyje PJT nenuleidžia rankų. PJT Bėdriųjų Reikalų Komitetas telegramomis bombarduoja prezidentą Eisenhowerį, min. pirmininką Macmillaną, Jungtinių Tautų pilnaities pirmininką L. Munro ir Jungtinių Tautų Gen. Sekretorių Hammerskjöldą, kad jie, ir Artimųjų Rytų problemas narpliodami, neišleistų iš akių Centro ir Rytų Europos proble-

* Buvęs kun. Stasys Markonis-Markauskas bolševikinėje spaudoje rašo apie tai, kaip "klerikalinė stovykla", negalėdama pamiršti jo ir kitų pasitraukimo iš kunigystės, varanti šmeižtų ir melo kampaniją prieš juos.

* Vilniškis doc. M. Valius spaudoje nurodo kaip ežero dumbliu galima pagaminti gero pasaro kiaušiams bei galvijams. Dumbliuose, anot šio docento, esą dideli B12 vitamino kiekiai.

nes tos abejos problemos yra vieno ir to paties planingo sovietinio imperializmo rezultatas. Veltui bus pastangos likviduoti pasekmes, kol bus užsimerkiama prieš jų priežastį. PJT pritaria JV žygiams dėl Art. Rytų, vertindamos juos kaip realią laisvojo pasaulio kontraktaciją prieš sovietinį imperializmą.

Lietuvių Studentų Sąjungos Užsienio Skyrius atlieka tikrai patriotinį darbą. Birželio mėn. pradžioje šio skyriaus vedėjas A. Bečiauskas valdybos vardu kreipėsi laiškais į 46 Kongreso narius, prašydamas juos Senate ir Atstovų Rūmuose paminėti prieš 18 metų birželio mėnesį Lietuvą ištikusią klastingą okupaciją ir vėliau sekusius lietuvių kankinimus ir trėmimus į tolimąjį Sibirą.

STUDENTŲ AKCIJA

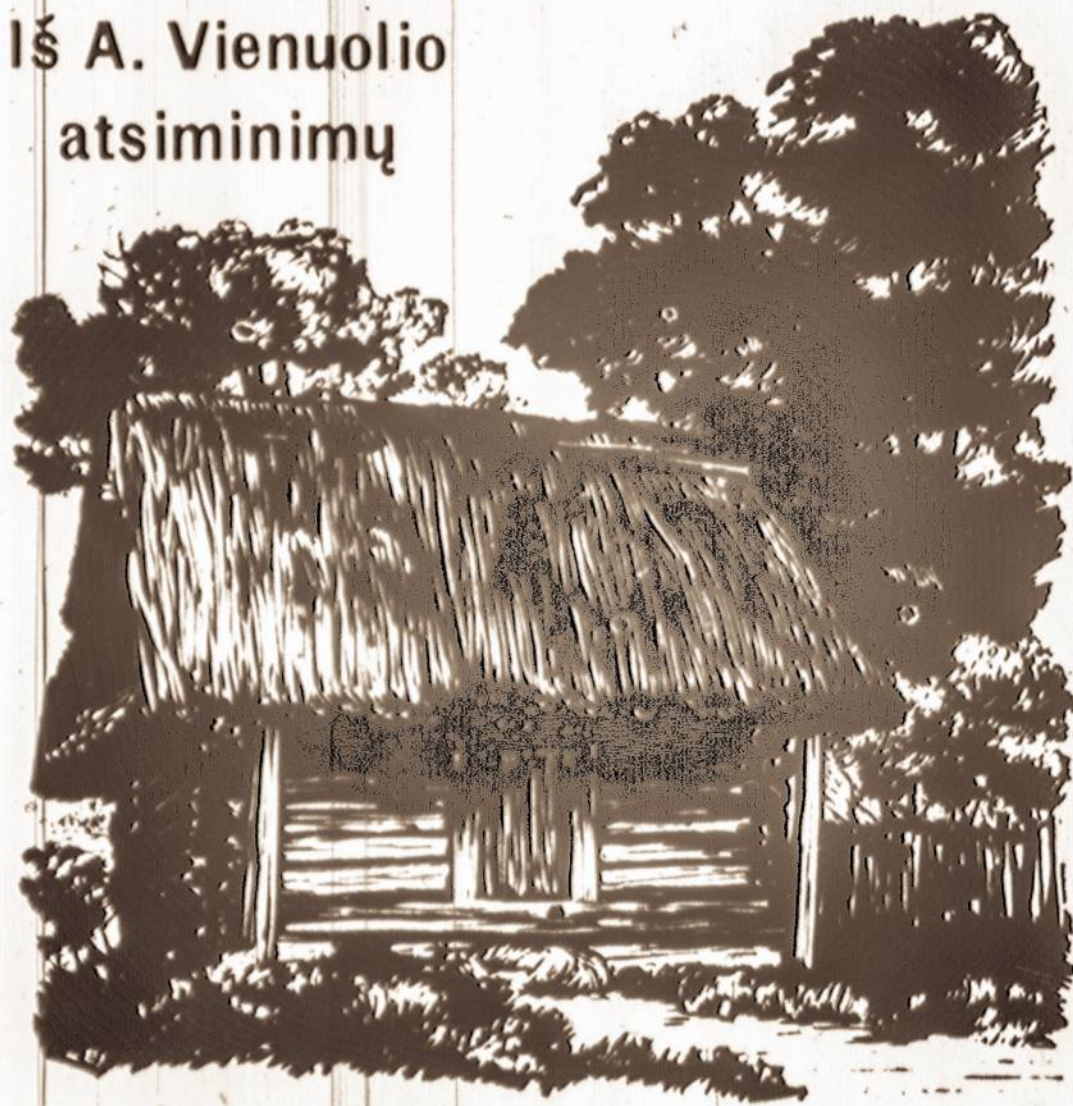
Kelių savaitių laikotarpyje 19 Kongreso narių rado reikalingą atsakyti į pasiūstąjį laišką, o 7 iš jų teikėsi liudnyti Lietuvos birželio mėnesio įvykių sukakties proga pasakyti kalbas ir jas patalpinti Congressional Record leidinyje.

Taip pat šiems asmenims buvo nusiųsti studentų leidžiamo Lituanus žurnalo egzemplioriai, kuriuos jie savo laiškuose puikiai įvertino.

VIRŠUJE: Praeitą savaitę Chicagoje įvykusio SLA penkiasdešimtojo seimo dalyviai. Už prezidiumo stalo stovi: prezidentas P. P. Dargis (šeštas iš kairės) sekretorius dr. M. J. Vinikas, viceprezidentas J. Maceina, išdinkė N. Gugienė, izdo globėja E. Mikuzintė, izdo globėjas adv. S. Briedis, daktaras kvotėjas S. Biožis. Be to, įvairioms seimo pareigoms išrinkti: J. Valaitis, Bakanas, Dagys ir k.

E. Š.

Iš A. Vienuolio atsiminimų

*Kalniel keimuoti, pakalnės nuplėkė!
Kas jūsų grožei senblinėi tikr?*

1858-ais metais sušuko jaunas poetas, Peterburgo dvasininkų akademijos auklėtinis Antanas Baronas, lietuvių tautos garbingos praeities sužavėtas ir niūrios tamsios dabarties sugraudintas. Kaip 1858-tais, taip ir prieš šimtą metų, Lietuva buvo tokia tamsi ir juoda, kaip gal dar niekuomet nėra buvusi. Net jos vardą mažai kas pasauly bežinojo ir bėmėnojo. Caro tarnai vadino ją „iskoni ruskij kraj“ arba „severozapadnyj kraj“ lenkai skelbė visam pasauliui, kad Lietuva yra buvusi lenkų provincija, dabar egzistuojanti tik poezijoje; vokiečiai pamažėl virškino Mažąją Lietuvą. Kitos visos lietuvių gentys jau seniai buvo išnaikintos ar kitų tautų suvirškintos.

ANYKŠČIŲ ŠILELIUI

Antanas Baranauskas parašė lietuvių
ir tamsios dabarties

Visa buvo prapuolę, net ir Lietuvos bajorų visuomenėje, subyrėjus unijai su lenkais, jau buvo išėję iš mados garbingos valstybinės praeities atsiminimai. Lietuvis kaimietis gyveno greta lietuvių bajoro, dvarininko, bet vieną nuo kito skyrė ne kraujas, o bedugnė — kalba. Ne lietuviška kalba vyravo ir Lietuvos miestuose, ir miesteliuose. Kalba nustatydavo ir kam kokiais rūbais dėvėti — švarku ar miline. Paniekintas už savo bočių kalbos vartojimą ir sunkaus vargo prispaustas kaimietis gyveno ir nieko nelaukė, nieko nesitikėjo. Savo krašto garbingos praeities jis nežinojo, dabartį jam atstodavo smulkė ir bažnyčia, o ateitis atrodė sunki. Taip ėjo dienos, metai. Nuo rudens laukdavo Kalėdų — Užgavėnių, po Užgavėnių — Velykų. Šventadieniais, atmenu, mano tėvai ir seneliai keldavos ankstyvo rožančiaus ir „gadziukų“ giedotų. Keldavo ir mus, vaikus. Tokie pat pamaldūs buvo ir kiti valstiečiai. Pusę šventos dienos jie praleisdavo bažnyčioje, mišių šventų su pamokslu, mišparais ir „karunka“ beklaušydami, o vakarą užbaigdavo jau savo namuose paguodos giesme: „Pabaiga dienos šventos štai prisitartina...“ Šitoji melodija ir šiandien jaudina senos kartos žmogų širdį.

Paslinkaudavo visą gavėnią, visas vigilijas; paslinkaudavo visi, ir maži, ir dideli. Be to, visokias „vigilijas“, „šventis metų“, „adventus“, gavėnią papildydavo maldomis — novenomomis, meditacijomis, majavomis. Ypač daug kaimiečiams teikdavo tos majavos. Į tas pamaldas kas vakaras susirinkdavo gra-

ŠIANDIENINĖ RUSIJA ŽVELGIANT IŠ VIDAUS...

Neseniai iš spaudos išėjo anglų kalboje nauja amerikiečių žurnalisto John Gunther knyga, pavadinta "Šiandieninė Rusija žvelgiant iš vidaus" (Inside Russia Today).

Toje knygoje autorius aprašo įvykius, kaip jam asmeniškai atrodė, tartum tai būtų aprašoma laiškuose skaitytojui.

John Gunther pažymi, kad jis lankėsi Rusijoje tik dvejuose šeimose kaip svečias. Daugumas žmonių, su kuriais jis susitikdavo, buvo krautuvėse ar šlaip viešose vietose. Jis rašo, kad rusai yra nuoširdūs, neformalūs ir paslaugūs. Kai tik jam būdavo sunkiau kur susikalbėti visada kas nors padėdavo, jei tik galėdavo.

Nežiūrint visų pėrmainų tebėra vis ta pati Rusija, kokia buvo prieš karą

Nors Guntheriui teko pasikeisti tik keliais vizitais su eiliniiais Sovietų piliečiais, tačiau jam teko susitikti su daugeliu politbiuro narių. Štai kaip jis pasakoja apie tokius susitikimus:

"Mes susitikdavome tuos vadus dėl to, kad turėjome draugų diplomatinuose sluogsnuose, kurie lankėsi Sovietų priemimuose. Šitie priėmimai man pašaliniam žmogui davė neužmirštamo patyrimo. Stebėdavau dviejų, trijų ar keturių ilgų juodų blizgančių Kremliaus liumuzinų atvykimą. Gatvėmis pro

šali fatališkai sniegu bėrėda pėstieji praeiviai. Viename kambary bufetas, kartais liukšusinis, kartais paprastas, pu tuoja šampanas, žiba uniformos, skamba kalbos, kuriame nors atskrame kampely galima pastebėti Chruščiovą, Bulganiņą, Mikojaną ir kitus kalbant su svečiais, tartum jiems nebūtų jokio rūpesčio pasaulyje. Visi dėvi tamsius kostiumus, baltus marškinius ir pilkus kaklaraiščius. . . Tuo metu Vengrijos krizė buvo pasiekusi viršūnę, tačiau jie buvo ramūs, lipnūs, vieningi."

Sitai Gunther aprašo tą, anot jo, mažą grupę žmonių, kurie atstovauja kiečiausiai, labiausiai koncentruotai politinei jėgai pasaulyje.

Gunther paskutinį kartą Rusijoje lankėsi 1956 metais. Tačiau tai nebuvo vienintelis kartas. Jis buvo Rusijoje 1928, 1935 ir 1939 metais. Visi tie metai Sovietų gyvenime buvo reikšmingi, susiję su svarbiais įvykiais, o 1956 m. pasižymėjo destalinizacijos pasireiškimu ir Vengrijos revoliucija. Dėl to Gunther galėjo į sovietinį gyvenimą pažvelgti tam tikroje perspektyvoje.

Apie Rusiją nėra lengva rašyti, prisipažįsta autorius. Tai yra nepaprastai komplikotas kraštas.

"Mūsų pareiga, rašo Gunther, yra geriau pažinti ir geriau suprasti rusus, kurie labiau, nei kas kitas man žinomas pasaulis, nuolat rodo pasitangas pasiekti tikslą, parodo tiek daug jėgos, drausmės ir tikėjimo, nepaisant juodos totalitinės aplinkos."

Gunther toliau rašo:

"Šiandieninė Sovietų Sąjungoje esama baisių blogybių, žiaurumų, priespaudos, tačiau yra ir stebinančių laimėjimų, ypač švietimo, mokslo bei technologijos srityse. Daugumos žmonių apsirėgimas dar yra skurdus. Tačiau drabužiai yra geresni nei prieš karą. Diskyrus politines temas, žmonės kalba

atvirai ir laisvai pasireiškia su kritika. Atviras teroras liovėsi ir politinių areštų nedaug. Pasireiškia noras privatiškumo, didesnių galimybių pajudėti. Tačiau daug kas tebėra kaip ir anksčiau. Tai vis dar tėra įkyrus statistikų kraštas, apštas planavimu. Ten vis dar nėra mūsų suprantamos laisvės ir mūsų suprantamo teisingumo. Ir tik nedaug džiaugsmo. Atskiri asmenys, išskirus vaikus, apmai mažai vertinami. Kodėl daugiau dėmesio kreipiama į vaikus? Ne dėl jų pačių, bet todėl, kad jie atstovauja ateičiai.

Pažymėjęs pažangą įvairiose gyvenimo srityse nuo 1928 m., Gunther rašo:

"Atsirado palengvėjimo, pramonė padarė milžinišką pažangą, žemės ūkis sukolhozintas nepadoria skriaudos kaina. Labiau pabrėžiamas švietimo reikalas. Tačiau kai kuriais atžvilgiais tai yra vis dar ta pati Rusija, kurią aš mačiau seniai prieš karą."

Tačiau Gunther neišskiria galimybes, kad Sovietinio gyvenimo raida gali vystytis didesnės laisvės kryptimi. Mat išmokslinti žmonės gali pradėti jiekoti tiesos ir laisvės ne tik akademinėje bei techninėje srityje.

Knygą jis baigia pastaba, kad geresnis vieno kito pažinimas gali būti naudingas abiem kraštams. (ab)

KODĖL PIRKTI pas Shimanskį ir Mitchell?

Todėl, kad jiedu yra saviškai didžiausios Lietuvos prekybos "Maistas" arba Quality Market. Visi, iš toli ir arti, kas žino kur geriausiai nusipirkti, į čia užėina. Visuomet randama S & M gamybos įvairių skanių dešrų, skilandžių, rūkytų konifų, kumpių, geros šviežios mėsos, paukštienos, įvairių importuotų mėsos gaminių ir visko kito kas valgiui ir gėvimui reikalinga.

S & M yra atstovai ir Mamytės sūrio, kurį čia rasite visuomet šviežią ir kuris dabar gaminamas ne tik šiuo būdu, bet moderniškai, sulig laboratoriniai nustatyto, bakteriniai apsaugoti švariausio gamybos proceso išriebaus šviežio pieno.

Todėl dabar Mamytės sūris ilgai laikosi, nepelyja, nesurūgsta ir neturi likusių, karve, ar dar blogiau, kvėpenčių išrūgų.

Naujame pakavime, net po kelių karštų savaičių išlaiko šviežias ir skanus, kaip vakar pagamintas.

Imant prekes biznio reikalingam, duodama nuolaida ir užsakymai tuojau pristatomi: Kreiptis: 483 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Tel. EVERgreen 8-4608. Antroji krautuvė ir nuosava dirbtuvė: 145 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Tel. EV 8-4627.

Sporto Zinios

Prieš kurį laiką pasirodė Lietuvos sporto laikraščio -- Sporto Zinių 7 n., kuris taipina nemaža meringos sportinės medžiagos bei nuotraukų, Rašoma apie pabaltiečių lengv. atletikos pirmenybes, apie Lietuvos šachmatininkų veiklą, paverptos Lietuvos sportininkų pateikimus, pasaulinės futbolo pirmenybes, Lietuvos sportininkų veiklą Kanadoje, Amerikoje ir kt.

Sį pirmąjį ir vienintelį Lietuvos sporto laikraštį Amerikoje leidžia Faskas, jį redaguoja E. Sulaitis. Redakcijos adresas: 1330 S. 51st Ave., Cicero 50, Ill. Administracijos -- 8459 S. Paulina Ave., Chicago 20, Ill.

jaunąją, jaunąjį, anytą ir šešurą, visi laikydavosi senų tradicinių papročių ir kiekvienas žinojo, kaip jam elgtis, ką kalbėti, kaip „oraciją“ sakyti, kiek kuris privalo „mezliavosi“ jaunajai mesti ir nepadaruoti sarmatos sau ir svečiams. Ir reikia tik stebėtis, kaip patriarchališkai, kaip pagal savo luomą rimtai, santūriai laikydavosi tokiose iškilimėse seni dėdės — gaspadoriai, tetulės — gspadinės, o ir pats jaunimas. Kad ir atsitikdavo kai kada įgerusių vyrų rūkų muštynių, pėstynių ar blevyžgų, tai visuomet tokios išdaigos būdavo sudraustos ir visų pasmerkotos.

Ir jie išgyveno savo amžių dorais žmonėmis ir su gryna sąžine užbaigė savo kelionę žemėje.

Kartais sudrumsdavo kaimiečio ramybę kokio nors ubago ar svieto perėjūno atnešta naujiena, kad Kamajūos ar Traupų, bet nuo Anykščių labai toli, brolis užmušęs broį, perskėlęs galvą perpus, būtinai perpus, nupioves rankas, kojas ir pakasęs dienodaržį po mešlu. Ne mažiau sukūsdavo visą parapiją žinia, kai kas mirėdavo be žvakės, ar kunigo nesuskubdavo prie ligonio atvežti, ar netekėjusi moteris pagimdydavo vaiką...

Ilgais rudens ir žiemos vakarais vakaruodavo — verpdavo, vydavo virves, sukūsdavo pančius, plėsydavo plunksnas, o senutės sekėdavo vaikams pasakas. Pasakas sekėdavo ne apie savo senolių garbingą praeitį, ne apie Mindaugą, Gediminą, Vytautą, ne apie klatingus lenkų ponus ar nuožmius kryžiuočius, apgaule, ugnimi, ir kardu škiepijusius mums krikščionybę ir prmetusius vergiją, o apie du broliu protingu, o trečią durnių, apie laumes raganas, vokietuką velniuką... Minėti savo kunigaikščius, Lietuvos praeitį, sekti pasakas ar dainas dainuoti apie savo didvyrius, karžygius, buvo uždrausta, buvo „griekas“, mat, mūsų garbingi senoliai buvo

(Tęsinys 8 psl.)

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI

3 1/4% metams

(3% reguliaraus ir 1 1/4% extra)

SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS

Taupyk Čia—Daugiau Uždirbsi—Nelauki!

The Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue.
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

SUKAKO 100 METŲ

tautos garbinga praeitimi sužavėtas sugriaudintas

žiai žalumynais išpuoštoje klėtelėje viso kaimo gyventojai; susirinkę pasimeldavo ir gražiai pagiedodavo... Į gegužines pamaldas susirinkdavo vėlai vakarą seni ir jauni po visų dienos darbų, nors nuvargę ir mieguisti, bet pasišventę išverti. Ir išvertdavo.

Nemažai pajvairindavo kaimiečių gyvenimą važinėjimas į svetimų parapijų atlaidus bei kermošius, kur jie susitikdavo su savo giminėmis, pažįstamais, bičiuliais, patys save parodydavo, kitų pasižiūrėdavo ir pasimeldavo. Ypač dideli būdavo Anykščiųose šv. Mataušo trijų dienų-keturiasdešimties valandų atlaidai, į kuriuos suvažiuodavo iš visų apylinkių žmonės. Atmenu, per tas tris dienas mano senelio J. Baronų namai būdavo pilni žmonių: giminų, pažįstamų ir visai nepažįstamų maldininkų, prisipašiusių naktigulto. Kluonas būdavo nustatytas kalamaškomis, brikeliais, visi gurbai ir dienodaržis pilni — arklių, o daržinė ir klėtys — žmonių; atskirai vyrų, atskirai moterų. Ir visa tai praeidavo be jokio triukšmo ar nesuspatingų. Net ir šieno kuokštelės svetimas niekas nepaimdavo. O jau meldavosi per tuos atlaidus — tai nuo bažnyčios atidarymo iki uždarymo.

O kokia kaimiečiams būdavo šventė, kai viso kaimo dideli ir maži, šventadieniškai pasipuošę, suėdavo kunigo prie ligonies atvežant laukti arba pagrabant.

Vestuvės su visomis senobinėmis apeigomis bei tradicijomis tęsdavosi 3—4 dienas. Pamergiai, pajaučiai, svotai, svočia ir piršlys, nekalbant jau apie

MANO ŽIŪRONAS

SARŪNAS

Būti rašytoju ir tremtiniu ne naujiena. Mintin ateina Dante, Mickevičius, Joseph Conrad, Henry James. Pirmieji du buvo tremtiniai prievarta, antrieji -- savo valia, kaip Jurgis Baltrušaitis, kuris Maskvoje kūrė rusiškai, arba Mėlašius prancūziškai Paryžiuje.

****

Rašytojo tremtinio būklę tiksliai pavaizduoja Paryžiuje tremtiniu gyvenęs airis Beckett apysakos "Molloy" pradžioje. Mirties patalė gulys ir paskutinį testamentą -- knygą rašas Molloy pasakoja:

"Esu motinos kambaryje, tik ne ji, bet aš čia gyvenu. Kaip pafekau, nežinau. Turbūt, ambulansas atgabeno, nes savo kojomis nebūčiau atėjęs. Mane lanko kaž koks vyras. Bene tai jo dėka čia pakliuvau. Jis neigia, bet duoda pinigų ir išsineša prirašytuosius puslapius. Kiek puslapių, tiek pinigų. Reiskia, vėl kuriu, tik mažiau negu pirmiau, nes nebemoku taip dirbti kaip seniau. Bet tai ne nesvarbu. Ypač knieta kalbėti apie kas liko, pasakyti viskam su diev ir baigti mirti. Bet jie to nenori. Sakau, 'jie', nes, man vis sako: suspėsi. Gal, Bet pas mane jau tiek maža valios beliko. Prirašytų puslapių pasiimti atėjęs, jis visados atneša atgal anos savaitės raštus. Jie išmar-ginti ženklais, kurių nesuprantu. Bet aš jų jau ir nebeskaityau. Jei nieko neparasau, nieko ir neduoda. Net išbara. Bet aš juk ne už pinigus dirbu. Už ką gi? Nežinau."

****

Talentas plunksnos padėti negali. Molloy surasti pasamdytas detektyvas Moran verčiamas rašyti savo pranešimus. Sako: "Viėunaktis. Langus pila lietus. Aprimau. Visi miega. Bet turiu keltis ir sėsti prie rašomojo stalo. Negaliu užmigti. Lempa šviečia švelnia, pastoviai švieša. Zibalo užteks iki ryto. Sukliko pelėda. Koks baisus balsas! O buvo laikas, kada manęs nejaudindavo. Mano sūnelis miega. Tegu. Ateis naktys, kada ir jis, kaip aš, užmigti negalės. Jis pakils ir sės prie rašomojo stalo. Aš tada jau būsiu pamirštas."

Zydų ir krikščionių tikybos pagrindu sukurtasis europietiškas humanizmas (žmoniškumas) išgyveno gilų sukrėtimą Hitlerio-Stalino laikais. Baisiąją žmogaus sieloje prarają bene sumatė rašytojai kaip Nietzsche, Dostojevskis ir Kafka. Prieš žmogų stoji klausimas: ko gi laikyti baisiais laikais, ka-

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

* Vilniškėje spaudoje retkarčiais parašoma apie "rašytojus-emigrantus". Paprastai jie vaizduojami "susibankrutavę". Toks Aistis esą tiek išsigimęs, jog tegalvojas apie savo "tautos mirtį", Gr. Tulauskaitė tesiguodžianti -- "mano tėvynė, kur aš esu", gi Ant. Riklas rašas . . . apie šv. Kazimierą, o N. Mazalaitė pradėjusi "sapa-lioti" . . .

* Vilniaus universitetą šiais metais baigė 600 asmenų, pedagoginį institutą 350, dailės institutą ir konservatoriją artai 100.

* Ala Masevič, žinoma Rusijos mokslininkė -- astronomė, Tiesos pranešimu esanti lietuvaite. Jos senelis kilęs iš Lietuvos.

* Birželio 19 d. Druskininkuose po sunkios ligos mirė Pranas Povilaitis, daugelio knygų ir lietuvių kalbą vertėjas.

* Apie greit iškilusią baletu šokėją Genovaitę Sabaliauskaitę, laikoma geriausia šokėja

da atramos, rodos, nėra nei danguje nei istorijoje. Pasirodė, tačiau, kad žmonės, kurie Dievą ir istoriją paniekino, gyvenybę aukojo kovoje prieš neteisybę ir nežmoniškumą. Savo auka įrodė, kad juto kažką augštesnio ir brangesnio, negu jų gyvybę. Žmonijos gelmėje bene yra kažkokia gili mintis, kuri neaiški, nes turi reikštis dabarties gyvenimo pavidalais?

SARŪNAS

Lietuvoje, pagaminta filmos apybraiža.

* J. Vildžiūno, Vilniaus "burmistro", teigimu, Vilniuje tik-tai po 10 - 12 m. kiekvienai šeimai galima bus paršpinti po atskirą butą.

* Birželio pabaigoje vasaros darbams į Kazachstaną iš Lietuvos išvežta 11,000 jaunuolių. Tai pranešta Tiesos 150 nr.

* Literatūros ir Meno žiniomis, ir šiuo metu bolševikinėje rašytojų sąjungai priklauso 92 nariai.

* Enkavedistinis rašytojas A. Guzevičius pradėjęs kurti dramas, viena tokių jo dramų, "pavaizduojančių smetoniškos buržuazijos žiaurumus", bus statoma teatre.

* Vilniuje, spaudos pranešimu, veikiančios tikrai dvi skalbyklos.

* Kupiškėnas Andrius Žukas išliko kaip sunkumo kilnotojas ir šiuo metu yra to sporto Lietuvos čempionas.

* Leipalingio miestelio gyventojai nepatenkinti ir skundžiasi Tiesoje tuo, kad maisto pirktis reikia eiti net 12 km. į Veisiejus.

* Dariaus - Girėno skridimo 25 metų sukaktį paminėjo bolševikinė spauda Lietuvoje. Tuo tarpu laiškuose iš Kauno rašoma kad Dariaus - Girėno lėktuvo likučiai ir patys jų vardo skrydus Vytauto D. muzėjuje seniai sunaikinti.

* Iš Urugvajaus ir Brazilijos į Lietuvą grįžo kelios lietuvių emigrantų šeimos.

* Kai kurios Vilniaus gimnazistės savaip pradėjo kirpti plaukus, keisti šukuoseną. Šio "vakariečių prietaro" šoko peikti mokytojai ir prašo iš švietimo ministerijos "pagriežtintų instrukcijų".

PERSIUNTIMUI SIUNTINIŲ Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATYDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

(Licensed by USSR)

135 West 14th St., New York 11, N. Y. Tel.: CHelsea 3-2583

MŪSŲ SKYRIAJ.

116 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel.: YU 2-0380

132 FRANKLIN AVENUE
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

332 FILLMORE AVE.
BUFFALO 6, NEW YORK
Tel.: MOhawk 2674

900 LITERARY ROAD
CLEVELAND 13, OHIO
Tel.: TOWER 1-1461

11339 JOS. CAMPAU
DETROIT 12, MICHIGAN
Tel.: TOWNsend 9-3980

632 W. GIRARD AVE.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel.: WALnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patyrusius, atydzius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus. Mūsų didžiulė firma, turėdama tūkstančius patenkintų klientų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike 7 - 12 dienų).

JŪS - DAR SPĖSITE PERSIUSTI MAISTO PRODUKTUS VASAROS LAIKUI

Mūsų įstaigose yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, kaip tai -- sviesto, arbatos, kavos ryžių, kumpių ir t. t., o taip pat pramonės gaminių: vilnonių audėklų, dirbtino šilko, odų visokių rūšių, skarelių, avalynės, laikrodžių ir kitokių daiktų pačiomis žemiausiomis kainėmis.

ATSIMINKITE, KAD MES ESAME SPECIALISTAI SIUNTINIŲ PERSIUNTIME

IS ATSIMINIMŲ APIE BARANAUSKĄ

(Tęsinys iš 7 psl.)

„pagonys“! „stabmeldžiai“! — ir tų laikų kaimiečiams įkvėptu supratimu geriausiu atveju po mirties jie klaidžiojo „atklaniuose“ arba amžinai degė pragare! Vietoj mūsų garbingos praeities istorijos buvo brukamos knygiškės apie čyščių, dangų, pekla, visų šventų žyvatai, „bromos ing wiecznasti“. Nors ne daug kas tuo laiku mokėjo skaityti, o ir mokėdamas sunkiai galėjo suprasti tų knygiškėjų kalbą, bet viską atlikdavo piešiniai — vaizdai. Siaubas apimdavo jauną ir seną kaimietį, pavarčius tas knygetas. Čia buvo pavaizduota, kaip laikinai kenčia „čyščiuje“ dūšėlės, už kurias meldžiasi ir užperka mišias gyvėji, kaip jas vaduoja iš liepsnų angelai ir kaip „pekloje“ kankina velniai tas, kurios užmirštos žmonių ir pasmerktos Dievui! Kitame knygelės puslapyje motina į vestuves rengia savo dukterį, o už gražuolės nugaros stovi giltinė su dalgiu ir įsprendęs velnias. Angelas gi sargas, paslėpęs delnuose savo veidą, verkia kertėje! Dar vienas kitas puslapis, ir dar baisiau: pragaras — pekla su velniais ir visomis baisenybėmis, kokias tik gali išgalvoti žmogaus vaizduotė. Gale knygutės, aibė maldelių: „Pamatęs saulę, kalbėk“, „pamatęs mėnulį, kalbėk“, „lyjant kalbėk“, „griaudžiant kalbėk“, „pamatęs ubagą, kalbėk“, — kalbėk ir kalbėk. Lūpoms darbo daug, o galvai — nieko. Ir kaimietis, atsisakęs nuo visų šio svieto marnasčių, kalbėjo maldeles ir paklusniai vergavo. Šitos knygiškės, anot Tumo-Vaižganto, suvaicino mums tai, ką kitoms tautoms — epai ir bylinos.

Savojo epo, kaip kitos tautos, lietuvių liaudis neturėjo? Turėti tai turėjo, bet jis, įvedus krikščionybę, mūsų „apšvietėjų“ buvo pasmerktas ir prakeiktas kaip pagoniškas! Tauta, kuri per 200 metų

atlaikė visos Europos galiūnų spaudimą, vedė žiauriausius kruvinus karus su kryžiuočiu ir kalavijuočių ordinais, iš visų pusių buvo spaudžiama lenkų, rusų ir totorių — savojo epo neturėti negalėjo! Juk buvo gi dainų bernužėliai, kurie ėjo per svietą dainas dainuodami, pasakas sekdami. Jei, įvedus krikščionybę, ir būtų atsiradęs koks nors pasaulietis ar vienuolis a la suomių Lenrotas, ir būtų pradėjęs rinkti lietuvių liaudies epo nuotrupas, tai toks, geriausiai atveju, būtų buvęs arba ekskomunikuotas, arba gyvas vienuolyno celėje supūdytas!

Mūsų epą mums pakeitė kiek vėliau pradėjusios plisti vyskupo Valančiaus pamokinančio turinio knygelės, Antano Strazdelio dainos, liaudies sąmojo oracijos, pasakos... Bet šiaip, visa buvo prapuolę... tik...

Tik štai, vieną 1835 metų sausio mėn. 5(17) naktį Anykščių miestelio priemiesty, Jurzdike, mažutėje dviem langais svetimoje lūšnelėje, gimė būsimasis poetas, vyskupas, teologas, kalbininkas, matematikas, o į šenatvę — polonizatorius! Gimė devynių gabumų žmogus, „kuris prikėlė brolių ne vieną iš ilgo miego giesmėmis savo“, kuris, tarp maldų, dainų ir dvasiškų giesmių, sukūrė ir nuostabų poezijos deimantą deimantėlį. Sukūrė tada, kada lietuviai neturėjo nei mokslinės gramatikos, nei parašytos sintaksės, nei kokių vadovėlių, neturėjo nei literatūros pilna to žodžio prasme; tuomet ir pati kalba buvo užguita, paniekinta, muzikų šnekta pravardžiuojama ir, kaip ir sermėga, išstumta ne tik iš miesto ir iš dvaro, bet neturėjo jokių teisių net ir savame valsčiuje; o mokyklos sienose buvo uždrausta lietuviškai net ir kalbėti. Sukūrė tą deimantą iš gyvosios lietuvių liaudies kalbos, kuri jam atstojo visas dabartines gramatikas, sintaksės bei kalbotyros mokslus. Netobula ir jau sugadinta buvo ir pati kalba, persunkta polonizmais, barbarizmais, apšaukta ne-

SKAITYTOJŲ Nuomonės

KĄ SAKO PASIRAŠĖS

"60 MANIFESTĄ"?

Didžiai Gerb. Redaktorai:

Vienybės birželio 27, liepos 11 ir 18 d. d. numeruose buvo atsiliepta į kituose Lietuvos laikraščiuose skelbtą kolektyvų pareiškimą "Pasipriešinkime kultūriniam nuosmukiui". Diskusijose tasai pareiškimas buvo pavadintas manifestu. Būdamas vienas iš pasirašusiųjų manifestą, norėčiau pasisakyti mūsų laikraštyje dėl Vienybės žurnalo kritiškų pastabų. Suprantama, reiškiu tik savo asmeniską nuomonę, o ne pasirašusiųjų kolektyvo. Jei pagrindinėms manifesto mintims galėjo pritarti ir pasirašyti 60 asmenų, tai to turinio detalesnis nagrinėjimas ir argumentavimas gali būti individualus ir nebūtinai visų vienodas.

Kadangi paties manifesto teksto Vienybėje nebuvo, tai vertėtu šia proga suglausti jo pagrindinius reikalavimus lietuvių spaudai:

1) Objektingai vertinti ir registruoti lietuvių kultūrinis laimėjimas, nepaisant kurios politinės ar ideologinės srovės žmonių jie atsiekiami.

2) Vertinant spaudoje kūrybos darbus, duoti jų analitinę ir konstruktyvinę kritiką, o ne kaip sau pagyras ar panieką.

3) Kūrybos darbų kritikas turėtų rašyti nusimanę specialistai, o ne megėjai.

Šiems pageidavimams įvykinti ir pagrįsti, manifeste buvo panagrūnėta ir konstatuota dažnai nepatenkinamas mūsų meno kritikos lygis ir diletantiškas priėjimas prie kūrybos uždavinių. Kad lietuvių kūrybos lygis kiltų, o ne smuktų, labai svarbu mūsų spaudai griežčiau skirti menkaverčius darbus nuo meno kūrinų. Tautai liečia dailė, literatūra, muziką. Pritariu gerb. redaktoriaus J. Tysliavos norui "matyti bent 60,000 tokių, kaip šitie, prie lietuviškos verksmų sienos" (Vienybėje birželio 27 d.). Atsiet, kad tik daugiau skaitytojų rūpintųsi lietuviškąja spauda ir menine kūryba panašiai, kaip tie 60 manifesto signatarų.

Vienybės birželio 27 ir liepos 11 d. numeruose Vyt. Meškauskas iš karto pritaria manifeste konstatuotai liūdnai tiesai apie mūsų visuomenės dezorientaciją, kai kultūrinis gyvenimas suplakamas su "reklamoms mūge". Deja, toliau vystydamas savo straipsnį, Meškauskas be reikalo nuklysta į asmeniską priekabę, lyg ir norėdamas kompromituoti kai

kuriuos manifesto signatarus. Jau pati pirmoji V. M. straipsnio antraštė "Patys muša -- patys rėkia" ir parastė "Netinkamoje kompanijoje konstatuota tiesa" turi savyje užgaulios pašaipos. Toliau, kam gi reikėjo V. M. straipsnių pabaigoje, po gana nuostabaus mėginimo ginti iš tikrųjų nelengvą lietuvių redaktorių padėtį, įrašinėti manifestą pasirašiusius lietuvius neprenumeruojant net po vieną laikraštį? Neabejojau, kad neskaitytantieji lietuviški laikraščiai nesirūpina mūsų spaudos lygiu, ir nerizikuotų pasirašyti toki manifestą, kuri gali kai ką nuteikti priešais. Ai žinau, kad bostoniečiai signatarai prenumeruoja po 6, 10 ar daugiau lietuviški laikraščius bei žurnalus. Neprastesni ir kaip gyvena. Užgaidamas laikraščius skaitytojus, Meškauskas prastai atlieka savo, kaip tos spaudos bendradarbio ir gynėjo misiją. Nemanau, kad Vienybės skaitytojams būtų padėjęs netrupas Vyt. Meškausko straipsnis susipažinti su minimojo manifesto iškeltomis problemomis, nes str. autorius ne tik žiūrėjo manifesto turinio, kiek nereikšmingų aplinkybių, kas jį pasirašė ar nepasirašė, ir dėl ko.

Vienybės liepos 18 d. numerijoje J. Antanaitis informuoja, kad Clevelande įvykusiame JAV Liet. Bendr. Tarybos posėdyje Alf. Mikulskis pavadinęs manifesto pasirašymą "gėda lietuvių tautai". Ar tai gėda konstatuoti vieną ar kitą negerovę spaudoje, ir pareikšti pageidavimus joms šalinti, kad lietuvių kultūros lygis būtų keliamas, o ne smukdomas primityvų diletantiskumą? Ar pažįstu Mikulskį, Čiurlionio an-

"Kur bakūžė samanota, kurioje gimiau..." Mūsų skaitytoja Petronėlė Atkočaitienė, gavusi iš Lietuvos savo gimtosios sodybos nuotrauką, be abejonės, prisiminė ir šios visų lietuvių mėgiamos dainelės žodžius. Namas, kuriame Atkočaitienė gimė, tebestovi tame pačiame miestiečių kaime, Eržvilko valsčiuje, nors jis yra statytas daugiau kaip prieš 100 metų.

samblio vedėją, kaip patirjotą ir menininką. Dėl to netiklu, kad jis būtų galėjęs paniekinti aną 60-ties lietuvių pareiškimą. Ar tik nebus įsivėlusį klaidą Antanaičio korespondencijoje?

Gera, kad Vienybės reakcija manifesto proga buvo atvira. Kituose laikraščiuose manifesto kritika buvo dažniausiai slepiama slapyvardėmis, tuo tarpu manifestas buvo pasirašytas tik tikromis pavardėmis. Be kitų priekaištų manifestui, bent keliomis progomis buvo atsikertama nerimtu šūkiu: jei tau nepatinka, tai pats padaryk geriau. Reikškia, tegu dabar manifestas signatarai patys daugiau rašo lietuvių spaudai savo pageidaujamų gerų kritikų, recenzijų bei straipsnių. Man atrodo, kad panašų pareiškimą spaudai, kolektyvų ar indivi-

dualių, galėtų siųsti tos spaudos skaitytojai, kurie patys nieko nerašo laikraščiams. Ir redaktoriai paprastai stengiasi patenkinti savo skaitytojų pageidavimus, kiek tai įmanoma. Tai kas, kad šiuo atveju manifestą pasirašė tam tikras skaičius žmonių, kurie yra ir skaitytojai ir spaudos bendradarbiai. Jei jie rašė spaudai prieš manifesto paskelbimą, tai nėra ko bijoti, kad dabar jie jau neberašytų. Sutinku, kad tasai manifestas daugiau įpareigoja jo pasirašytus siekti savo darbu to, ko jie patys reikalauja iš redaktorių. Bet žinokime, kad nemaža manifesto signatarų dalis yra menininkai (dailininkai, muzikai, poetai), kurie prisideda prie lietuvių kultūrinės kūrybos savo meno darbais, bet nėra buvę ir neprivalo būti žurnalistais ar kritikais. Tačiau jie, kaip tos spaudos skaitytojai, gali turėti savo pageidavimų. Tuo labiau, jei toji spauda kartais liečia jų kūrybą, ar informuoja jiems rūpimais meno klausimais.

Ai norėčiau tikėti, kad patsai manifestas ir diskusijos dėl jo nuteikia mūsų menininkus ir jų kritikus imtis savo darbo su dar didesniu atsakomybės jausmu, kaip lig šiol.

Reiškiu pagarbą,

JURGIS GIMBUTAS
Bostonas, 1958 m. liepos 24 d.

* Prancūzijoje ruošiamasi pašaukti karinēn tarnybon rezervo karininkus.

* Kipro saloje, nežūrint visų apsaugos priemonių, vyksta didelis teroras, graikų teroristų organizacijai paskelbus zutbutinę kovą.

* Maskvoje prasidėjo tarptautinis sporto festivalis, kuriame dalyvauja ir Amerika.

* New Yorko valstybėje šūnys pasiekė rekordinį skaičių, net 824,444, tai yra 17,000 daugiau negu buvo praicitais metais. New Yorke esantieji šūnys į tą skaičių neteina.

* II Čekoslovakijos baleto trupės Briusely pasiliko 6 artistai, kurie paprasē politinės globos.

kultūringa, kuria negalima esą nei kultūros, nei literatūros kurti. Jei tuo laiku būtų pasirodęs lietuvių kalba „Ponas Tadas“, o lenkų — „Anykščių šilelis“ — ir vienas, ir kitas tuomet būtų pasikeitę likimu: „Anykščių šilelis“ būtų buvęs išaukštintas, o „Ponas Tadas“ — žinomas tik artimiausiems savo giminėms. „Anykščių šilelis“ buvo sukurtas 1858—59 metais ir ilgai išgulėjo klėtelėje ant lentynos. Per lenkmetį poetas buvo užsienyje ir gyveno Miunchene. Jis visą laiką buvo neramus dėl paliktų Anykščiuose savo raštų, kuriuose gan griežtai buvo pasisakyta prieš caro valdžią. Iš Miuncheno jis parašė tėvams gromatą ir prašė „žalių žieminių obuolių“ nevalgyti, o juos iškepti, nes nesveiki esą čėsai. „Žieminių obuolių“ Baronai vadino savo sūnaus raštus. Tėvai jo nepaklausė, ir motina per visą lenkmetį išnešiojo juos savo užantyje, bet nesudegino.

1864 metais poetas, sugrįžęs iš užsienio, neberado savo dviejų brolių: Jono ir Anupro. Juos išvežė Sibiran ne dėl jo raštų, bet už tai, kad ir jie dalyvavo sukilime. Savo raštus poetas rado tėvų išsaugotus.

Dabar kyla klausimas: kodėl gi A. Baranauskas, jaunystėje taip gražiai pradėjęs, taip aukštai iškilęs su savo deimantu „Anykščių šileliu“, į senatvę lenkomanu pavirto. Bet tai, kaip Tumas sako, psichinė paslaptis. Tai tema ištisam kursui, kai bus plačiau lietuvių literatūros medžiaga išstudijuota.

* * *

Baronai-Baranauskai nesidžiaugė savo šešetu vaikų, penketu sūnų ir viena dukterimi (penktasis sūnus, Jurgukas, greit mirė), nes gyveno svetimose gryčioje, dirbo svetimos žemės sklypelį; savo turto, be kelių gyvulėlių ir vienintelės klėtelės, daugiau nieko neturėjo. Šitą klėtelę pasistatė savo rankomis pats šeimos tėvas, Jonas-Bernardas Baronas-Bernabinskas-Baranauskas, buvęs bajoras, vėliau atsikęs nuo žemės karališkas valstietis, dar vė-

liau bežemis bėgnas, kilęs nuo Vabalninko, užklydęs į Anykštius ir apsidėdęs su Užupiečių ūlyčios tokia pat neturtinga merga, Tekle Pavilionyčia, kuri pasižymėjusi savo gražiais veideliais, gražiu balsu ir buvusi pati geriausia Anykščių bažnyčios „kanta-ka“. Vietos priežodžiai sako, kad Ukmergė garsi buvo dainomis. Kurkliai — pievomis, Kavarskas — vyzomis, Labanoras — dūdomis, o Anykščiai — savo mergomis. Anykštietė merga savo grožiu ir sielos skaislybe ir paviliojo bajoraitį Joną Baroną-Bernabinską-Baranauską. Ir dar ne bet kokį jaunikaitį, o mokantį skaityti ir rašyti ne tik lietuviškai, bet ir lenkiškai, kas tais laikais buvo ypač svarbu, girtina ir garbinga. Dar ir šiais laikais anykštėnų padargėje neretai išgirsi: „Vyras, kaip Ukmergės gubal“, „Sieno, kaip Kurklių Pavirinty“, „Gan tu, Kavarsko vyza“, „Eik tu, Labanoro dūda!“, „Skaisti, kaip Anykščių merga!“

Apsidėdęs su Tekle Pavilionyčia, Jonas Baronas ir savo žmoną išmokė rašyti. A. Baranausko vardo memorialiniame muziejuje — klėtelėje Anykščiuose saugoma maldaknygė su jos pačios ranka padarytu įrašu: „Siztoj kniga priguli unt Teklu Baronieni anikczos azupes.“

Klėtelę pastatęs tėvas be piūklo, nes jo neturėjęs. Su kirviu aptašęs sienojėlius ir sienoms, ir grindims. Sukalinėjęs jas ažuoliniomis kuoleliais, nes geležinės viny buvošios jam per brangios. Klėtelės adverijoje pats savo ranka įbrėžė metus — 1826. Viduje įtaisė aruodėlius, užlas; vieno sienojėlio šoną, adverijos viršuje, taip dailiai aptašė kirviu ir nutrynė asiūkliais, kad galima buvo ant jo rašyti kreida. Ant šito aptašyto sienojėlio poeto tėvas ir vedė savo ūkio nesudėtingą buhalteriją: kiek sykelių javų į kurį aruodėlį rudenį supildavo, tiek ir brūkšnių sienoje kreida įrašydavo, o vėliau, nusemdamas — nubraukdavo. Ir viskas buvo aišku. (B. d.)

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
(Prie Crescent St.) Tel. AP 7-0349

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:
Televizija, radijas, HI-FI fonografai (tape re-
corders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai,
dulkių siurbliai ir t. t.

TAISOMA: televizija, radijas, HI-FI.

Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

Lietuviai Advokatai

ST. BREDIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Alplegate 7-7083

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 75 N. Y.
NEWTON 9-6620

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVICIUS
Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIU
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-2318

BILL'S BAR
(Buv. Atletų Klubu name)
W. OSIPAIUSKAS
Savininkas
Geri gėrimai, geras maistas,
draugiška nuotaika
168 MARCY AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.
EV 4-9709

PARK FLORIST
MATTHEW MAZEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112**PASINAUDOKITE RETA PROGA**

Buvo \$93.50

Dabar \$44.50

KAINOS MŪSŲ KRAUTUVĖJE DABAR
NUMUŠTOS 50%

GERIAUSIOS RŪŠIES LOVOS IR MATRACAI

**CYPRESS BEDDING
& MATTRESS CO.**

3427 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

(Tarp Lincoln ir Nichols Ave.)

Telefonas: AP 7-8802

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

**REPUBLIC WINE
& LIQUOR STORE**

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-2089

LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS
LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAIUSKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Inslee Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos genera-
linį atstovą PETRĄ LISAIUSKĄ, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI**JUOŽAS GARŠVA**

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVERgreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Koplyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
(vairiems reikalams).

Kas kaltas?

(Tęsinys iš 4 psl.)

Chruščiovas, kaip jis pats paskutiniajame laiške prisipažįta, buvo priėmęs šį pasiūlymą. Dabar jis sakosi nenorintis, kad višūnių konferencija būtų perduota Saugumo Tarybos sėdėjimui.

"Saugumo Taryba, o sako Chruščiovas, nepajėgė iki šiol pasiekti sprendimo. Ji nieko nenuitarė."

Chruščiovas kaltina Vakarų valstybes, kad jos bando vilkinti sprendimą, stengiamosios pačią problemą įklampinti Saugumo Tarybos procedūroje. Jis sako, kad negalima galvinti laiko.

Tačiau atrodo, kad Chruščiovas pats naudoja vilkinimo techniką. Jis sugrįžta atgal iš

konferencijos Saugumo Taryboje į penkių valstybių konferenciją. Jis skundžiasi Saugumo Tarybos procedūros lėtumu, bet nesiskundė dėl to praėjus savaitę, kai jis buvo sutikęs su konferencija Saugumo Tarybos rūmuose.

Sovietų Sąjunga jau daug kartų yra kalbėjusi apie višūnių konferencijos reikalingumą, tačiau kai tik perspektyvos tokia konferencija imdavo aiškėti, Sovietai ją tuoj užblokuodavo.

Pirmiausiai Sovietai reikalavo, kad Vakarų ambasadoriai Maskvoje atskirai tartųsi su Sovietų užsienio reikalų ministru Gromiko, o ne visi kartu, kaip vakariečiai siūlė.

Šių pasitarimų vidury Sovietai išskėlė kaltinimus, kad amerikiečių lėktuvai daro grąšinan-

čius skraidymus Sovietų Sąjungos link. Bet tuos kaltinimus greit atsiėmė, kai Saugumo Taryboje jų niekas neparėmė. Tada birželio mėnesį Sovietai staiga paskelbė kai kuriuos ne viešus dokumentus, liečiančius pasirusimus višūnių konferencijai ir kaip tik tada valstybės sekretorius Dulles pastebėjo, kad Sovietai atrodo laukia višūnių konferencijos jų pačių statomomis sąlygomis, kad galėtų iš jos turėti propagandinės naudos.

Ar Sovietai nori skubios višūnių konferencijos be normalios Saugumo Tarybos nustatytos procedūros tam, kad galėtų varyti propagandą, ar Sovietai iš viso bando išvengti višūnių konferencijos jeigu jie neturės galimybių varyti propagandos?

Chruščiovo grįžimas į ankstyvesnę padėtį, kaip tik sukelia šiuos klausimus.

* Atidarydamas naują plieno liejyklą Kairo priemiesty, kurią pastatė vokiečiai, Nasseris pareiškė, kad amerikiečių kaltinimas, jog jis noris įsteigti arabų imperiją yra nepagrįstas. Jau 1953 m. jis valstybės sekretoriui Dulles sakė, kad nenorįs priklausyti jokiems paktams ir išprašęs anglus pro duris, nenorįs, kad jie grįžtų per langą. Kiekvienas arabų vadas kuris, savo kraštą sujungia sutartimi su svetima sąjunga, savo tautos yra laikomas išdaviku. Mes nesutinkame nusileisti imperializmui ar priimti įsakymus iš užsienio, sakė Nasseris.

* Dr. Otto John, buvęs Vakarų Vokietijos valdybos viršininkas, kuris už pabėgimą pas komunistus buvo nuteistas 4 metams kalėjimo, atlikęs du trečdalius bausmės, paleistas iš kalėjimo.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
VIENYBĖS
PRENUMERATOS

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

JOHN BALTAUONIS
Frankford Avenue

CAFE
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Ar Jūs Nepermokate

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras,

Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui,

geresnei savo apsaugai ir

greitesniam patarnavimui,

reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS:

106-55 95th Street, Ozone Park 17, N.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS
26 Court Street 700 Caroline Ave.
Brooklyn 1, N. Y. N. Valley Stream, N. Y.
Main 4-6400 Valley Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI
MEDŽIAGAS SIUNTIMAMS I LIETUVĄ
GAUNA 10% NUOLAIDĄ.

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti, koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas

Mūsų krautuveje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvyneje pradžiuginti.

Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos
žemesnėmis kainomis, negu kitur.

DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.
148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
(Išlipti Sutphin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

HELEN POVILANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9737

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

Visame New Yorke nerąsite gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius - salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
L. MOLIN, Reikalų Vedėjas
120 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

VIENYBĖ

VI. Žilinskas, nuvykęs atostogų į Cape Cod, Mass., tarp kita ko mums rašo: "Girdžiu, kad kaimynystėj, t. y. į vilą Audronę atvyksta didieji New Yorko politikai: Abraitis, Ginkus".

Pranas Venis su žmona Elena savo atostogas praleido pas gimines Mass. valstybėje, Worcester, Hudson ir North Brookfield.

Liudvikas Milleris, vienybietis iš Long Beach, L. I., liepos 26 d. savo šeimos ir artimų draugų tarpe, atšventė 65 m. amžiaus sukaktį. Atvykęs po karo kaip DP, Milleris jau yra įsipilietinęs.

Juozas Maurukas, vietos veikėjas, su šeima išvyksta dviems savaitėms atostogų į Pensylvaniją, Ohio ir Illinois valstybes. Kelionėje, Maurukai aplankys gimines ir draugus.

Vyt. Lapšys, Atletų Klubu pirmininkas, savo atostogas su šeima praleido Conn. ir Mass. valstybėse.

Vera Jomantienė vyksta atostogų į Maine valstybę. Šia proga pažymėtina, kad Jomantienė savo laiką atsikvietė iš Vokietijos Bagdonus, kurių dukrą Audronę šių metų pradžioje Vienybės skaitytojai išrinko Miss Lithuania.

J. Kapočius Liet. Encikl. leidėjas, praeitą savaitę lankėsi Washington, D. C.

J. Šlepetyš, A. Devenienė ir J. Kapočius, naujasis PLB tarybos prezidiumas, liepos 27 d. dalyvavo Seimo Org. Komiteto posėdyje, prel. J. Balkūno rezidencijoje, Maspeth. Dalyvavo ir naujai perrinktas b-vės valdybos pirm. S. Barzdukas.

Adelė Paknienė iš Thompson, Conn. praneša, kad šiuo metu jos ir vyro Jurgio Paknio Trakų vasarvietėje atostogauja: Jalinskai iš Yonkers, Tamauskas, Klivečka ir Levavičienė iš Brooklyno ir Vebblaičiai su dukterimis iš Elizabeth, N. J.

Juozas Anabraziejus, prieš porą metų pasitraukęs iš biznio, yra sveikas, daug skaito ir gyvena savo namuose, 689 Lenox Rd., Brooklyne. Tel. SL 6-4332.

F. Stankūnas siunčia linkėjimus iš Hamilton, Kanados, kur šiuo metu atostogauja.

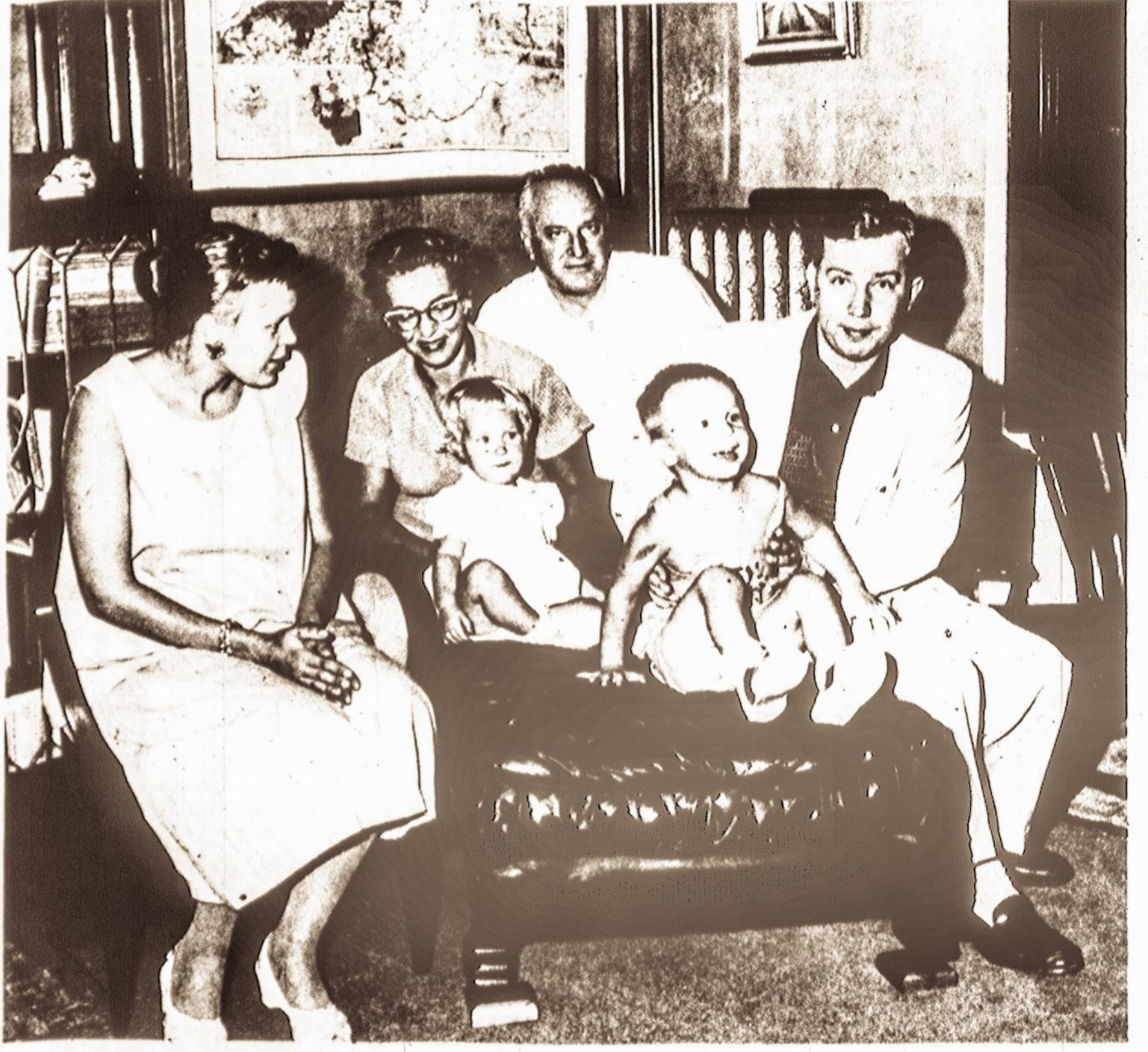
A. Valiūnas gavo daktaro laipsnį

Andrius Vytautas Valiūnas Tubingeno universitete Vokietijoje neseniai apgynė disertaciją apie Lietuvos sovietizaciją, gaudamas ekonominių mokslų daktaro laipsnį. Jis, kaip ir kiti du broliai daktarai, Jonas Algirdas ir Juozas Kęstutis Valiūnai, buvęs DP, bet dabar jau Amerikos pilietis ir keturis metus tarnavęs karo aviacijoje. Broliai Valiūnai yra nepaprastų gabumų ir darbštumo vyrai: Dr. A. V. Valiūnas yra medikas, Northwestern universiteto profesorius, gi dr. Juozas Kęstutis su dr. Kazicku yra importo-eksporto bendrovės Neris International New Yorke direktoriai. Dabar ir jauniausias Valiūnų brolis, Andrius Vytautas, įsigijo daktaro laipsnį.

Leopoldas Dymša, Yonkers, N. Y., buvo susirgęs širdimi, bet grįžo iš ligoninės ir baigia sveikti.

ALRK Moterų S-gos New Yorko-New Jersey apskrt. suvažiavimas šaukiamas spalio 12 d. Angelų Karalienės parapijos salėje, Brooklyne.

IŠNUOMOJAMAS penkių kambarių butas su maudyne ir visais moderniais įrenginiais Ridgewoodo sekcijoje. Nuoma 80 dolerių mėnesiui. Kreiptis: HI 3-3075.

JAUNIMO IŠVYKA

Praeitą sekmadienį Gaigalų vasarvietėje, prie Ronkonkoma ežero, įvyko jauki jaunimo išvyka, kurią ruošė keturios organizacijos: Korp. Neo-Lithuania, Ateitininkai, Santara ir Skautai.

Buvo bendri pietūs, futbolo žaidynės, maudymosi sportas, šokiai ir dainos.

Nežiūrint lietingo oro, dalyvių buvo virš pusantro šimto. Jų tarpe tik maža dalis vyresniųjų,

kas rodo, kad mūsų jaunimas, nežiūrint ideologinių skirtumų, sugeba bendradarbiauti.

A. Vakselis pravedė žaidimų rungtynes. Laimėjo L. Butkutė. Šios šventės organizatorius buvo J. Maurukas, padedant jauniems Sperauskui ir Dzikui.

APAČIOJE: vaizdas iš jaunimo išvykos Gaigalų vasarvietėje. V. Mželio nuotrauka

VIRŠUJE: Svečiai Vienybės redakcijoje. -- Grįždami iš Waterburio, Bobeliai ir Vainiūnai buvo sustoję aplankyti Vienybės rezidencijos. Iš kairės į dešinę: Dalia Bobelienė, buvusi Devenytė, Elena Vainiūnienė su Rūta Bobelyte, Petras Vainiūnas ir dr. Bobelis su sūnum. Bobeliai su Vainiūnais buvo nuvykę aplankyti dr. Mykolo ir Alenos Devenių, gyvenančių savo ūkyje, Watertown, Conn.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

* Rugpiūčio 9 d. 6 val. vak. V. Belecko pašalpose, 1883 Madison St., Brooklyne, įvyks Lietuvių Sporto Klubu metinis susirinkimas. Darbotvarkėje: Senosios valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, bendradarbiavimo klausimas su Lietuvių Atletų Klubu, naujos valdybos rinkimai.

* Rugpiūčio 10 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Liet. Atsiminimų Radijo valanda ruošia metinį radijo pikniką Jamaica Polish National Hall, 108-11 Sutphin Blvd., Jamaica, N. Y. Bus renkama "Miss Lithuania" ir šokių kontestai.

Kunigų Vienybės seimas šaukiamas rugsėjo 25 d. Statler viešbutyje, New Yorke. Seimo posėdžiai prasidės 10 val. r.

PLB Seimo koncerto ir bankieto bilietų galima gauti: Piliiečių Klubu Spaudos Kioske, 280 Union Ave., Brooklyne; Atletų Klube, 1332 Halsey St., Brooklyne; J. Andriušio įstaigoje, Haven Realty, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven; J. Ginkaus saldainių krautuvėje, 495 Grand St., Brooklyne.

